

2/2023

FOTOIMPULS

ZPRAVODAJ VÝCHODOČESKÝCH FOTOGRAFŮ

OBSAH

ÚVODNÍK

3 Úvodní slovo Zuzana Capoušková

VSVF, z. s.

4 Valná hromada VSVF

OSOBNOST

6 Zuzana Capoušková

12 Není Košťál jako Košťál

FOTOGRAFIE S PŘÍBĚHEM

13 Fotografie s příběhem

FOTOKLUBY

16 Ze života rychnovského fotoklubu

KDE FOTÍM JÁ

17 Kde rád fotím?

18 Broumovsko s polskými fotografy

19 Dolomity

20 Jak jsem fotil Island

24 Když v ráji, tak Českém

26 Čarovný les

27 Wenkeho obchodní dům

28 Automatické mlýny Pardubice

SOUTĚŽE

31 Národní soutěž fotografie 2024

33 Premfoto

36 Premiéra 2024

VÝSTAVY

39 A zase ta Blatná

40 Co jsem viděl nejen o prázdninách

42 Swidnica 2023

43 Fotoklub Chrudim vystavuje

43 GM foto u Petra Moška

44 Prostor jako podnět

45 OFFO 2023

VZDĚLÁVÁNÍ

46 Chybami se člověk učí

48 Komentář diváka V. Krejčí

49 Jak jsem zvětšoval zrno

MAPOVÉ OKRUHY

50 Ratibořický mapový okruh

51 Mapový okruh Vysočina

55 Mapové okruhy 2022-2023

Fotoimpuls č. 2/2023

Vydává:

Centrum uměleckých aktivit Hradec Králové,
příspěvková organizace

Tomkova 139, Hradec Králové

Ve spolupráci s Volným sdružením

východočeských fotografů, z. s. Hradec Králové

Graficky upravil:

Radek Homola

Korektury:

Zuzana Neugebauerová

Redakce:

Jana Neugebauerová

a Rada pro fotografii CUA Hradec Králové

Tisk:

Art-D Grafický ateliér Černý

Fotografie na obálce strana 1

/ Jindřich Beneš / Pokus o portrét roku 2023 /

Fotografie na obálce strana 64

/ Marcela Zučová / Šťastná sedmička /

Vložená fotografie

/ Zuzana Capoušková / Z cyklu Ticho /

Uzávěrka příštího čísla 1/2024 do 26. 4. 2024

Příspěvky do zpravodaje Fotoimpuls

zasílejte na adresu:

CUA Hradec Králové

Tomkova 139

500 03 Hradec Králové

Telefon: 773 133 740

e-mail: foto@cuahk.cz

http://www.cuahk.cz

Vychází za finančního přispění

Ministerstva kultury ČR

Registrováno na MK ČR pod

evidenčním číslem: MK ČR E 21253

Náklad 300 kusů

Neprodejné

Neprošlo jazykovou úpravou

ISSN 2570-6241

Úvodní slovo

Milí čtenáři a příznivci fotografie, od nového roku plně přejímám po Janě Neugebauerové roli odborné pracovnice pro obor fotografie. Jana se za své 25 let trvající působení obrovsky zasloužila o rozvoj a podporu amatérské fotografie v širším regionu východních Čech. Měla organizačně na starost Hradeckou fotografickou konzervatoř, radu Volného sdružení východočeských fotografů, soutěž Premiéra či Salon východočeské fotografie. Uspořádala stovky menších výstav, kurzů, workshopů, fotografických výjezdů do plenéru, přednášek, besed s fotografy, vedla redakci tohoto časopisu... K tomu vlastními silami vybudovala temnou komoru, která je plně využívána při dílnách nebo jiných aktivitách. Vytvořila knihovnu s mnoha zajímavými fotografickými publikacemi a časopisy a mnohé další. Za to vše jí patří velký obdiv a dík.

Jana nastavila vysoký standard fotografického dění, které je proslulé v celém českém regionu. Na tuto Janinu činnost bych ráda navázala pokračováním stávajících aktivit, kdy mnohé mají již své místo ve vašich kalendářích. Na svoji novou pozici nastupuji s vizí propojit fotografy s ostatními uměleckými obory – výtvarníky, divadelníky a filmaři, kteří se pod patronací Centra uměleckých aktivit v Hradci Králové také sdružují.

Jsem tu ale především pro vás, fotografy. Ocením, když mi dáte vědět, jaké aktivity byste uvítali. Nebojte se mi napsat na známou adresu foto@cuahk.cz. Těším se na setkávání s vámi a věřím, že nás to společně bude bavit.

*Zuzana Capoušková
CUA HK, obor fotografie*

VSVF z. s.

POZVÁNKA

29. VALNÁ HROMADA

Volného sdružení východočeských fotografů Hradec Králové, z. s.

sobota 9. března 2024

Od 9.30 hodin

**Krajský úřad Královéhradeckého kraje
Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové
sál Albrechta z Valdštejna**

Program 1. část

1. Zahájení a schválení programu 28. valné hromady Volného sdružení východočeských fotografů Hradec Králové, z. s.
2. Zpráva o činnosti VSVF z. s. za rok 2023
3. Zpráva o hospodaření VSVF z. s. za rok 2023
4. Revizní zpráva ke stavu účetnictví VSVF z. s. za rok 2023
5. Plán práce VSVF z. s. na rok 2024
6. Návrh na udělení čestného členství VSVF z. s.
7. Diskuse
8. Usnesení
9. Závěr

Program 2. část

Začátek v 11 hodin
Beseda a promítání fotografií s fotografem

Bohdanem Holomíčkem.

*Mgr. Vítězslav Krejčí
předseda VSVF, z. s.*

Odborná rada pro fotografii

se sešla ve středu 13. září 2023

v Centru uměleckých aktivit, Tomkova 139, Hradec Králové

/ CTIBOR KOŠTÁL /

Na svém jednání projednala:

1. Představení nové pracovnice na úseku fotografie

- Zuzana Capoušková,
Plán práce VSVF na rok 2024.

2. Přípravu, termín a program na 29. valnou hromadu VSVF Hradec Králové, z. s.

Termín 9. března 2024 od 9.30 hodin v zasedací místnosti Krajského úřadu Královéhradeckého kraje.

3. Obsah zpravodaje Fotoimpuls čísla 2 roku 2023.

4. Informace o průběhu 34. ročníku fotografické soutěže Premiéra 2023.

5. Informace o připravovaných akcích v Hradci Králové do konce roku 2023 a připravované akce na 1. pololetí 2024.

18. 1. - 23. 5. Základy fotografování (10 lekcí 1x za 14 dní)

6. 1. Dírková komora pro pokročilé

13. - 14. 1. Uhotisk

27. 1. Valná hromada, beseda s Bohdanem Holomíčkem

3. 2. Kallitypie

1. - 2. 3. Platino-palládiový tisk

9. 3. Valná hromada, beseda s Bohdanem Holomíčkem

23. - 14. 3. Černobílá fotografie

5. - 6. 4. Olejotisk

4. 5. Gumotisk

17. - 18. 5. Národní soutěž fotografie v Olomouci

- vyhodnocení

15. 6. Velkoformátová fotografie

22. - 28. 6. Divadelní atmosféra - fotografický seminář.

6. Informace o přípravách 7. Salonu východočeské fotografie.

Zuzana Capoušková

„Naše“ Jana Neugebauerová po mnoha letech končí. Nasadila laťku péče o nás, fotografy, hodně vysoko. Na její místo přichází Zuzana Capoušková. Nebude to mít jednoduché, ale věříme, že časem nastavenou laťku přeskočí. Budeme jí držet palce. Pojdme si se Zuzkou chvíli popovídat, abychom se o ní něco dozvěděli a tušili, co máme čekat.

Zuzka je fotografka z Pardubic a známe ji s pardubickými fotografy už mnoho let. Její fotografie jsou neotřelé, poetické, moderní, zkrátka Zuzka umí. Ale začněme s představováním od počátku. Zuzka měla k výtvarnu blízko už od mládí. Pověz nám něco o střední škole, kterou jsi vystudovala.

Od mala jsem stále ležela v knížkách a obrázkových časopisech. Hodně jsem kreslila a lepila si různé koláže. Přála jsem si stát se aranžérkou výloh nebo módní návrhářkou. Nakonec jsem se přihlásila na střední průmyslovou školu oděvní, kde sice byl pro výtvarné vyžití prostor jen minimální, ale zato jsem se naučila rozumět materiálům,

konstruovat střihy a šít. Po maturitě jsem ještě nastoupila na VOŠ oděvního návrhářství v Praze. Tam už jsme měli více výtvarných předmětů a celkově tam vládla kreativnější atmosféra. Přestože se módě nevěnuji profesionálně, dodnes ze studia těžím a občas si i něco ušiju.

Kdy jsi poprvé zjistila, že právě fotografie je to pravé ořechové?

Fotografování jsem dlouho odolávala. Můj tatínek fotil od mládí, celé mé dětství jsem ho vídala s fotoaparátem na krku, večery trávil zavřený v koupelně, kde si zřídil

fotokomoru. Vzpomínám si, že jsme se kolikrát s maminkou a sestrou nemohly ani vykoupat. Někdy nám táta dovolil dívat se, jak vyvolává fotky, to se mi moc líbilo, ale sama jsem začala fotografovat mnohem později - až s počátkem digitální fotografie. Od táty jsem dostala k Vánocům digitální kompak a tím začaly moje první pokusy. Na to, že by se fotografie mohla stát způsobem mého výtvarného vyjádření, jsem přišla, když jsem se jednou vydala na výlet do Berlína. Cestovala jsem sama, a abych se nenudila, vzala jsem si foťák a jako průvodce knihu Jaroslava Rudiše Nebe pod Berlínem. Podle knihy jsem pak jezdila metrem sem a tam, vždycky vystoupila ve stanici

zmíněné v knize, zkoumala dané místo a fotografovala. Berlín mě okouznil svojí neuhlazeností, rozmanitostí a barevností. Od té doby ráda fotografuji především v ulicích měst.

Byla jsi u vzniku fotoklubu FoPa. Jaké dojmy ti z něho zůstaly?

Je to už delší doba, ale jestli si dobře vzpomínám, fotoklub vznikl poté, co fotokroužek v knihovně skončil a my se chtěli dál scházet. Setkávali jsme se nejdříve na evangelické faře a následně ve studiu u Petra Moška, ale postupně se náš fotoklub rozpadl. Někteří přestali chodit i fotografovat,

jiní se připojili k fotoklubu Alfa, který má silnější a stabilnější členskou základnu. Se spoustou z nich se ale dál přátelíme a občas se sejdeme.

Je fajn být součástí komunity lidí, které spojuje stejný zájem a s kterými se můžete o fotografii bavit, konzultovat svoji práci, řešit různé technické problémy, půjčovat si vybavení, nebo jít společně fotografovat či pracovat na společném projektu.

Protože ti fotografie opravdu šla, pustila ses do studia na Hradecké fotografické konzervatoři. Na banální otázku, co ti škola přinesla, odpovídá každý absolvent. Přesto se na tvou odpověď těším.

Navázala bych na předchozí otázku. Pár dní po návratu z výletu do Berlína jsem náhodně narazila na inzerát Krajské knihovny na fotokroužek, který jsi vedla ty, Evo. Myslím, že se ti fotky celkem líbily a poradila jsi mi, ať se zkusím přihlásit na HFK do Hradce Králové, kterou jsi sama absolvovala. Dost jsem váhala, o fotografii jsem tenkrát nevěděla téměř nic, sotva jsem dokázala ovládat foťák. Zcela specifický přístup lektorů Josefa Ptáčka a Iva Gila k výuce mě ale nadchl. Už během „vstupního pohovoru s oběma pány“ mi bylo jasné, budu mít co do činění se silnými osobnostmi, které mají co říct a předat, a to nejen na téma fotografie.

Co ti na způsobu výuky pánů učitelů Pepy Ptáčka a Iva Gila připadlo pozoruhodné?

Hodiny na HFK ani trochu nepřipomínaly „komerční“ kurzy fotografování. Učitelé kladli důraz na to, abychom rostli

nejen jako fotografové, ale i jako osobnosti. Abychom se zajímali o svět kolem a vnímali vše v širších souvislostech. Protože výsledné dílo bude jen tak dobré, jací budeme my sami.

Líbila se mi také přímočarost a upřímnost při hodnocení našich domácích úkolů, i když někdy to trochu bolelo. Po každé lekci jsem se vracela domů plná dojmů, přemýšlela jsem o tom, co bylo řečeno, a měla chuť fotografovat. Bavila mě také „chemie“, jaká mezi Pepou, Ivem a Janou fungovala a jak se navzájem doplňovali. Pepa třeba rozvedl kriticko-filozofickou úvahu nad tím, jak jsme se ujali plnění zadaného úkolu, Ivoš kontroval vtipnou poznámkou a Jana nás nakonec s nadhledem sobě vlastním uklidnila. Moc se mi po těch hodinách stýská a mrzí mě, že z nich nemám aspoň nějaký audiozáznam.

Ve své nové profesi budeš mít na starosti i Hradeckou fotografickou konzervatoř. Jako absolventka jistě víš, kam by se měla ubírat a na čem stavět její budoucnost...

Byla bych moc ráda, kdyby duch a poselství konzervatoře přetrvaly i nadále. Aktuálně probíhá návazné studium s absolventy HFK, kde vyučují doc. MgA. Jaroslav Prokop a MgA. Adam Kencki z Ateliéru fotografie Fakulty multi-mediálních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. V roce 2024 plánujeme otevřít další běh základního kurzu.

Protože jsi děvče zvědavé, rozhodla ses pokračovat ve fotografickém vzdělávání. Byla jsi další absolventkou HFK, kterou hladce přijali na ITF (Institut tvůrčí fotografie v Opavě). Jaké to je, studovat vysněný obor?

Že by mě přijali hladce, to bych netvrdila, přece jen příprava na přijímací zkoušky byla dost náročná. Nakonec to ale vyšlo a vzali mě, přestože mezi mými spolužáky je spousta daleko zdatnějších fotografů, kteří mají za sebou denní studium v oboru fotografie nebo se fotografii věnují profesionálně. Studium na této škole probíhá formou kombinovaného studia a je koncipováno tak, že se studenti s pedagogy schází 5x za rok ke společným víkendovým konzultacím, které probíhají na Horní Bečvě. Celý den probíhá výuka a večery jsou obvykle věnované přednáškám hostujících fotografů a prezentaci klauzurních a diplomových prací.

Škola je postavená zejména na úkolech, které studenti plní. Rozhodně nejsou jednoduché. Na který úkol vzpomínáš nejraději? Který byl tvou nejhorší noční můrou?

Moc mě bavila práce na úkolu Reklamní fotografie v exteriéru, když jsme společně s tebou a Ditou Valachovou fotily červenou stoličku z Ikea na fotbalovém hřišti na Vinici, kde jsme objevily boudu plnou harampádí, které jsme využily jako rekvizity. To je asi to, co mě na fotografování baví nejvíc – improvizace a „šťastné nálezy“.

A nejhorší úkol?

Některé mi daly opravdu hodně zabrat a jeden dokonce stále nemám splněný! S odstupem ale musím říct, že každý z nich měl svůj smysl a donutil mě přemýšlet a vyzkoušet si něco nového.

Nyní dokončuješ magisterské studium. Nebude se ti po úkolech a po škole stýskat?

Tento a příští rok ještě budu mít co dělat, abych dokončila diplomovou práci a připravila se ke státnici. Takže si opravdu oddychnu, až to budu mít všechno za sebou. Po škole se mi stýskat bude, ale myslím, že se spolužáky a učiteli se budeme vídat minimálně na festivalech a vernisážích.

Vraťme se zpět k fotografii. Máš raději živou fotografii nebo fotografie typu zátiší?

Mám ráda obojí. Zmínila bych třeba Williama Egglestona nebo současného fotografa Wolfganga Tillmanse. U obou najdete živé fotografie lidí, ale i zátiší nebo krajinu. Tillmans se nevyhýbá žádnému žánru a na výstavách kombinuje žánry od momentky, portrétu, zátiší, krajin až po abstraktní fotografie.

Co je tvým nejoblíbenějším tématem?

Už pár let mě baví podrobně zkoumat vlastní město a zachycovat ho ve fotografiích, ať už formou pouličního dokumentu, městské krajiny, nebo nalezeného zátiší.

Na tvých fotografiích se mi líbí neotřelost nápadů a pohledů na svět. Ráda bych se zeptala, jak to děláš, ale chápu, že to je hloupá otázka.

To mě, Evi, těší, že se ti moje fotky líbí. Když ale člověk začne studovat dějiny fotografie a více se zajímat i o současné dění ve výtvarném umění, zjistí, že jeho pohledy zase tak neotřelé nejsou a skoro všechno už tu

„improvizace a šťastné nálezky“

v různých podobách bylo. Já o originalitu ani moc neusiluji, naopak mě potěší, když zjistím, že někdo něco viděl nebo vidí podobně jako já.

Kromě toho, že fotografuješ, také maluješ a vytváříš zajímavé obrazy pomocí různých výtvarných technik. Pomýšlela jsi někdy na to skloubit malbu či jiný výtvarný produkt s fotografií?

Malování je pro mě spíše relax, chodíme spolu k Báře Pejškové na výtvarný kurz, kde mám možnost tři hodiny nic neřešit a zabývat se jen tím, jak namíchat barvu a jak ji nanést na plátno.

Jinak se věnuji především koláži, ale spíše než vlastní fotografie k nim používám staré časopisy a různý papírový a textilní odpadový a nalezený materiál... Zatím to mám oddělené – když fotím, přemýšlím už o hotové fotografii, nesbírám materiál pro koláž. Třeba ale do budoucna něco zkusím, to nevyklučuji.

Pochlub se prosím výstavami, které jsi připravila. Případně nějakými neobvyklými instalacemi v rámci ITF. Během léta jsem se zúčastnila několika společných výstav. Dvě byly spolu s výtvarníky Unie výtvarných umělců v Nasavrkách a v Litomyšli, jedna s kamarády výtvarníky v Holicích a aktuálně visí sedm mých fotografií z cyklu

Polabiny na výstavě Blouděním k sobě v Gočárově galerii v Automatických mlýnech.

Co nového plánuješ připravit na Impulsu pro nás fotografy?

Ráda bych zachovala stávající oblíbené kurzy a workshopy s Ivanem Neherou, plenéry s Ctiborem Košťálem, Hradeckou fotografickou konzervatoř, Premiéru i Salon. K tomu bych chtěla otevřít víkendové tematické kurzy s různými lektory z řad fotografů, výtvarníků, tvůrců knih a dalšími.

S kolegou Leem, který má na starost studio, také plánujeme otevřít ho jednou měsíčně ke společnému tvoření. Téma i model k fotografování zajistíme, případně si můžete přinést vlastní rekvizity či model. Nechceme to pojímat jako kurz, ale kreativní experimentální večer, kdy si zábavnou formou budete moci vyzkoušet práci v ateliéru.

Děkuji za rozhovor. Přeji za všechny hodně zdaru při tvé nové práci a spoustu spokojených fotografů.

Taky moc děkuji tobě i všem příznivcům Impulsu za důvěru a podporu. Držte mi palce. :-)

Eva Stanovská

Není Košťál jako Košťál

Počátkem září dozrál čas opět někam vyrazit. Na kola. Na elektrokola...

Ráno u snídaně, v den odjezdu, padlo rozhodnutí, že nepojedeme na zamýšlený sever Moravy, ale navštívíme její jih, kde mělo být o 4–5 stupňů tepleji. To nám alespoň umožní sparťanštější nocování v upraveném autě.

Mohlo by se zdát, že i bicykly s připomocí budou na jihu zbytečné. Ale kdeže. Pálava není Polabí. To jsme poznali hned při prvním výletu mapujícím nejvykřičenější okolní lokality. Mikulov, Valtice, Lednice, Pavlov... To se ví, že 60 km malebnou, zvlněnou krajinou něco té energie z cyklistických baterií sežralo. A tu se začal rýsovat malý problém. Spaní na divoko u Dolních Věstonic dodávky elektrické energie ani náhodou nezaručovalo. Večer na krku, hospoda zavřená, nikde nikdo. Vyrazil jsem do šerem pohlcovaných pustých uliček a pátral po třeba nepatrných známkách života. Už jsem pomalu rezignoval, když jsem spatřil vysokou postavu ženy ve středních letech zalévající rajčata. Ještě stále v upoceném elastickém cyklistickém oblečení odhalujícím nelichotivé partie stárnoucího těla jsem navázal hovor a snažil se co nejjasněji vysvětlit, že mi jde pouze o nějakou tu spásnou kilowatu. Paní byla zprvu na můj vkus až příliš opatrná. Na střeše solární panely, takže kdybych prý přišel dřívě, když ještě svítilo, nebyl by to problém. Ach ta krize, nebo co... To byl argument, na který jsem neuměl jinak zareagovat, než pokrčit ramena a naznačit ústup. V tom se ale v duši chalupářky cosi zlomilo, otevřela masivní kladku na vetché bráně a pustila mě dovnitř. Hurá. Následoval dlouhý rozhovor o nás samých, o práci, sportech, rajčatech... V tom hostitelka, po odtajnění mé profese, zbystrila a otázala se, zda jsem to TEN fotograf

Košťál. Na daný dotaz se nedalo odpovědět jinak, než že ano, jsem TEN Košťál. Ještě tak abych byl TAMTEN...

Zapojil jsem dobíjení do externí zásuvky na terase, popřál dobrou noc, slíbil, že druhý den nepřijdu před devátou, a jako king se vrátil k vozu.

Ráno jsem si ještě s prázdnými kanystry došel pro dobité pomocníky a pitnou vodu. Jako v té pohádce o Smolíčkovi. Zároveň jsem získal příslib opětovného večerního elektroservisu.

A tak se i stalo. V čase, kdy zapadající slunce již dávno svými paprsky nehladilo stromy zastíněné střešní kolektory, stál jsem s vyčerpanými bateriemi opět u zajištěné brány. Tentokrát mě milá paní provedla i vnitřkem rekonstruovaného objektu a obeznámila s jeho historií.

Další den ráno, významně po deváté, jsem ke své nové kámošce opět zašel. NAPOSLEDY. Holka asi „googlila“ a „vygooglila“ si svého Košťála, kterého měla původně na mysli. Fotografa Rostislava Košťála, rodáka z Brna, kde hostitelka sama žije.

Uznejte ale sami. Měl jsem se cítit provinile? Nelhal jsem. Vždyť jak jinak byste odpověděli na dotaz, zdali jste ten, kdo jste? A to jsem si fakt myslel, že mě může znát. Jak nabubřelé...

Poněkud mě ale z této mýlky zamrazilo. Paní z Brna si mě spletla se jmenovcem, jemuž je 80 let...

Končím, jdu se s obavami prohlédnout v zrcadle...

Holt není Košťál jako Košťál.

*S přáním prožití podobných, líbezných mýlek
Tibor Košťál, ten, který je tím, kým je, a jiným nebude.*

Fotografie s příběhem

Děkuji Jitce Prausové a Jirkovi Cvrkalovi, že se zapojili do dalšího dílu Fotografie s příběhem.

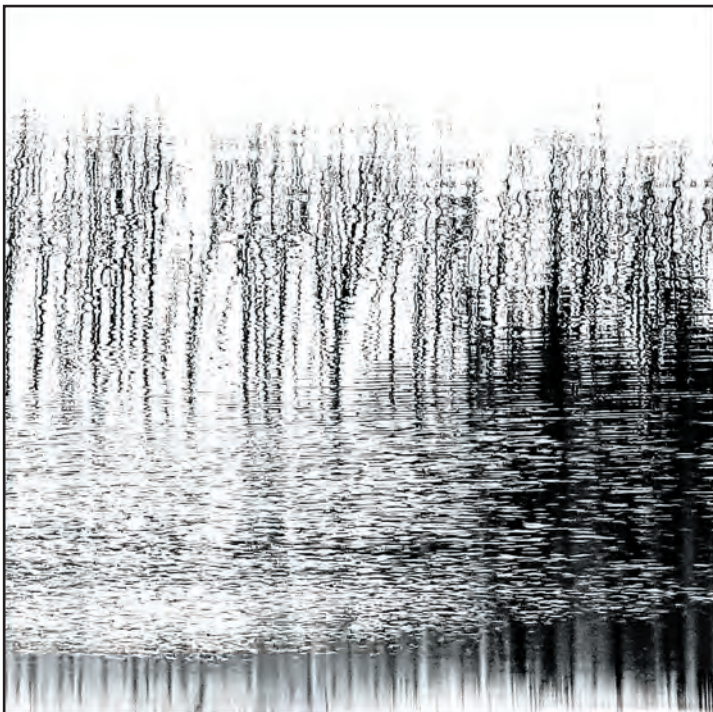
Tentokrát představujeme Jitčiny kouzelné fotografie ze zahrádky nebo jejích kolových cest.

Tak se podívejte sami.

/ FOTO 1 /

/ FOTO 2 /

Vyjádření k fotografiím pro mne neznámého autora

U tohoto typu snímků mne celkem nezajímá, co na nich je, ale jaké pocity při jejich sledování prožívám. Jezdil jsem celý život do lesa, k vodě, někdy na chatu, někdy pod stan a tam někde v koutku duše jsem prožíval podobné pocity volnosti, radosti z žití, přesně ty, které na mne působí z těchto snímků. Pověsil bych si je klidně doma na zeď a věřím, že by u mne postupně vyvolávaly vzpomínky na další střípky z mého dlouholetého toulání přírodou. Nikdy by se neokoukaly, protože je autor dělal srdcem.

Jirka Cvrkal

/ FOTO 3 /

Jitka Prausová – autorka fotografií

Fotografování je pro mne svoboda, volnost, otevřenost, pravda i lež. V běžném životě téměř nemíváme možnost změnit realitu, ve fotografické tvorbě se ale žádné meze nekladou. Zajímavé snímky vznikají právě v okamžiku, když se pomyslné hranice obecně uznávaných pravidel překračují.

Ráda toho využívám a popouštím uzdu fantazii. Dívám se okolo sebe, sním, přemýšlím, nechám se unášet kouzlem okamžiku a čekám, s čím novým mě zase svět obrazů překvapí. Neboť všude okolo nás se nabízí nepřeborné množství témat.

/ FOTO 4 /

/ FOTO 5 /

/ FOTO 6 /

Osobní inspirací je má zahrada, stále stejný, a přesto neustále jiný prostor (obr. 1). Fotoaparát je mým věrným přítelem i na našich cyklotoukách, kde se okolí neustále mění. Vždy se snažím zachytit pocit, dojem a kouzlo daného místa (obr. 2, 3, 4).

Konec roku trávíme již spoustu let na horách (obr. 5, 6 - trochu té „noční jízdy“ je na nich znát).

Jsem fotograf okamžiku a snažila jsem se vybrat snímky, které mě charakterizují a jsou typické pro mou tvorbu.

Jitka Prausová

Ze života rychnovského fotoklubu

Svůj příspěvek začnu známým bonmotem. Musíme se pochválit sami, nikdo to za nás neudělá. Dá se říci, že máme štěstí na velmi dobrou spolupráci s majiteli a kastelánkou rychnovského Kolowratského zámku a zároveň pěveckými sbory X-TET a CARMINA ALTA. Výstavní prostory v jejich bývalé konírně jsou prostorné, a tudíž velmi vhodné pro klubové výstavy, kde je velmi dobrá akustika. Pokud se náhodou nepodaří domluvit vystoupení zpěváků, jsou v záloze žáci ZUŠ. Výpomoc je ale vzájemná, pořizují jim dlouhodobě fotodokumentaci. Někdy se povede na ukončení i dernisáž.

Nejsou to ale pouze klubové výstavy. Činí se i někteří členové samostatně. V nově zrekonstruované Městské knihovně Rychnov nad Kněžnou, mimochodem velmi zdařilé, vystavoval svoje snové krajiny Jiří Vacek. Vysokou úroveň ocenil rovněž i brněnský spisovatel Pavel Tomáš.

Zmapovat možnosti vystavování ve Sboru kněze Ambrože v Hradci Králové se vydal Jan Vokoun. Prostory vynikající, škoda, že přístup veřejnosti je omezený na určité dny a hodiny v týdnu, event. na telefonické vyžádání. Přesto byla výstava velmi dobře připravena. Za zhlédnutí stála i zajímavá architektura areálu od Josefa Gočára, který je vyhlášen jako kulturní památka ČR.

Nesmím zapomenout na Ivana Neheru, který se spolupodílel na založení skupiny ALTERNA MAGICA, zaměřené na historické techniky zhotovení fotografií. Význam tohoto uskupení přesahuje rámec regionu. Vystavovali v rámci Blatenského festivalu a v letošním roce v Národním archivu Praha. V dnešní digitální době je to zřejmě i touha po návratu k rukodělnému kumštu a zároveň i vnesení vnitřní invence, kdy konečný tisk není dílem několika okamžiků, ale v častých případech i mnohahodinového snažení. Navíc, výsledek je vždy originál.

Nakonec se chci zmínit o vydání klubového kalendáře 2024. Dostali jsme se do zorného pole firmy UNIPRINT, která je známá vynikajícím tiskem a širokou škálou sponzorství v sociální oblasti. Mezi autory fotografií jsou zastoupeni Petra Anderlová, Vladimír Damašek, Oldřich Derunov, Vladimír Homolka, Jan Jirásek, Ivan Nehera, Jiří Vacek a Luboš Víteček. Křest byl spojen s ukončením letošní výstavy a návštěvnost překonala naše očekávání.

Přeji všem DOBRÉ SVĚTLO.

Vladimír Damašek

KDE RÁD FOTÍM?

Oblast, o které chci psát, se nalézá na rozhraní okresů Chrudim a Svitavy, od Nových Hradů na severu k Proseči a Budislavi na jihu. Nejbližší větší město je Litomyšl.

Přírodní rezervace Maštale je krajinou pískovcových skal, nelze je však srovnávat s Českým rájem nebo skalami na severu Čech. Turista, který chce vidět skalní města, většinou cestuje jinam, a proto je tato oblast mimo Pardubický kraj málo známá. Maštale totiž jsou skromnějšího charakteru. Zdejší krajina se vyznačuje ostře zaříznutými údolními, místy až 50 m hlubokými, jejichž svahy jsou tvořeny pískovcovými bloky, stěnami, věžemi a vízkami. Od jihu k severu protékají ve čtyřech údolích potoky, které se spojují poblíž Vranic a tvoří Novohradku.

Už od mladých let jsem ji poznával a stále více mě tato krajina přitahovala. Později, když jsem začal fotit, jsem přirozeně fotil i tady. Z fotografického hlediska toto místo charakterizuje především spousta romantických přírodních zákoutí a zátiší se skalami a potůčky. Uplatní se tu stativ a jak normální, tak i širokoúhlý objektiv, ale i teleobjektiv. Určitě si své najde i ten, kdo fotí na film a větší formát.

Maštalemi prochází značené cesty a v sezóně jsou cílem turistů, nejde však o návštěvnost otřesného charakteru jako ve vyhlášených skalních městech. Mimo letní sezónu lze mimo turistické cesty v klidu fotit i celé hodiny, aniž byste na někoho narazili. Nejkrásnější tu je samozřejmě podzim. Sestupy do údolí a výstupy jsou někdy strmé a za mrazu nebo mokrého počasí je třeba se pohybovat opatrně, zvláště s větší fotografickou zátěží.

Centrem Maštálí (zvaných také Budislavské skály) jsou tzv. Toulcovy maštale, oblast, kde najdete skalní bludiště

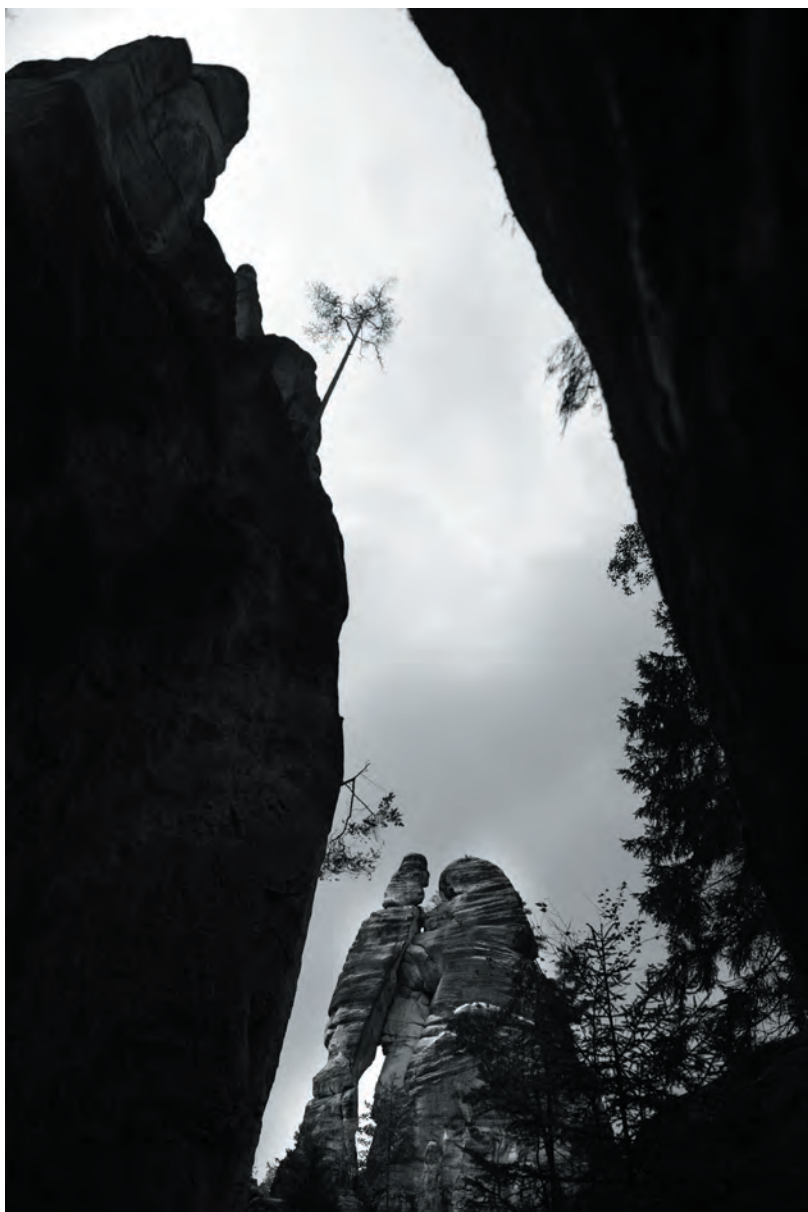
s Kuchyní, Myší dírou, Sklepem, Zvonem a skrytými schodišti, po nichž vystoupáte a zjistíte, že bludiště náhle zmizelo a je skryto pod úrovní lesa. Další zdejší skalní oblasti jsou Městské maštale, Myší díry, Karálky, Tribuna atd.

Podle mého názoru je nejlepším vstupem do oblasti Bor u Skutče, kde se dá zaparkovat na parkovišti na návsi, další parkoviště je ve Vranicích. Z Boru je možné jít i na druhou stranu – směr Nové Hradky (krásný zámek, zahrada a obora) a po cestě navštívit třeba nedalekou skálu Kolumbovo vejce. Název jasně vystihuje její tvar.

Z údolí Novohradky, z Dolan, lze dojít do tajemného kaňonu Pivnice (též Žižkovy maštale), který je přístupný i z druhé strany od Zderazi, ale s prudkým závěrečným sestupem. Přímo do této přírodní památky nevede turistická cesta z důvodu ochrany před přílišnou návštěvností. Kaňon má totiž stěny z poměrně měkkého pískovce a viděl jsem i sesutou stěnu. Pokračujete-li proti proudu potoka, kaňon se stěnami utvářenými erozí se větví, zužuje, snižuje a nakonec se už ani neprotáhnete a musíte vystoupit do lesa a po kaňonu ani památky. Kdo má rád romantická přírodní zákoutí a zátiší, přijde si na své jak v Maštálích a okolí, tak i v Pivnicích.

Nakonec vysvětlím, proč Maštale. Nejčastěji se uvádí, že ve středověku žil v Jarošově loupeživý rytíř Vavřinec Toulovec z Březové, který se svými kumpány schovával své koně ve skalním bludišti. Později se z loupežníka stal vážený litomyšlský občan. (Připomíná mi to, že se od středověku lidé příliš nezměnili.)

Petr Florián

/ ADRŠPAŠSKÉ SKÁLY /

/ ŠONOV /

Broumovsko s polskými fotografy

Skály a kostely na Broumovsku mají hodně společného.

Jsou jedinečné, zajímavé, hodné obdivu a lákají návštěvníky.

S polskými fotografy jsme strávili společný prodloužený víkend již počtvrté, podruhé v Čechách.

Vybrali jsme tentokrát právě Broumovsko se skalami a pozoruhodnými církevními stavbami. Obé lze zajímavě nafotografovat. Ubytování v Zemanově dvoře v Božanově nemělo chybu. Typický statek s krásnou štítovou zdí plnou oken, příjemné ubytování, otevřená stodola k večernímu posezení. Navzdory tomu, že byla půlka října, umožnilo nám počasí sedět venku dlouho do noci. Náležitě jsme toho využili a za tmy hráli stínové divadlo o Červené karkulce (polsky Czerwony Kapturek). Že to byla v podání herců dvou různých jazyků velká legrace, nemusím ani zmiňovat. V pátek jsme se věnovali skalám, kamenům, šutrům a podzimní romantice. Navštívili Hvězdu s kapličkou a krásným výhledem.

Odpoledne nás čekaly Adršpašské skály. V létě jsou pod náporom zájemců takřka nedostupné. Ve všední den a na podzim jsme vstupenky našťěstí sehnali předem. Krása.

Ale to vy, kdo článek čtete, určitě dobře víte. Skály, skály, skály...

V sobotu jsme si nenechali ujít broumovské kostely. Kostel v Božanově působil zejména uvnitř velmi autenticky. Šíře kostelní lodi je neobvyklá. Na lavicích položené zpěvníky – tento kostel prostě normálně slouží. Kostel v Šonově, malebně umístěný na kopečku, jsme zhlédli hlavně zvenku. V Broumově nás čekal dřevěný hřbitovní kostel Panny Marie zvaný Pod Lipami nebo také U Naší milé paní. Stavba pochází z 15. století a je nejstarší dochovanou sakrální stavbou v Čechách. Broumovský klášter jsme navštívili na závěr, ten netřeba představovat.

Dva dny plné fotografování utekly jako voda. Naučili jsme se pár polských slov, zase si víc rozumíme (nejen jazykově). A už se těšíme na další společnou akci v Polsku i u nás.

Eva Stanovská

Dolomity

Je tomu týden (pondělí 30. 10. 2023), co jsem se vrátil z Italských Dolomitů. Na pár dnů jsme tam vyrazili s kamarády z trutnovského fotoklubu KDÚ. Nikoliv prvně. V devadesátých letech jsme tam například opakovaně vyráželi s kolegou Jiřím Havlem. Na jaře, ale zejména pak v barevném podzimním čase. Uznejte sami. Čerstvým sněhem pocukrované členité horizonty se svícemi zlatých štíhlých modřínů. Koneckonců právě kvůli nim tam každoročně spousta fotografických fajnšmekrů jezdí. Pravda, letos panovaly lehké obavy, zda náš termín v samém závěru října není příliš pozdní. Zda nás tam nebudou čekat pouze hromádky jehličí s kostrami opadaných jehličnanů. Asi díky neskutečně teplému podzimu jsme tam však dorazili v ten nejlepší čas.

Za svůj základní tábor jsme si opět vybrali malebné středisko Alleghe pod 1000 m vysokou severozápadní stěnou třítisícové Civetty. Celkem ideální výchozí místo pro hvězdicovité výpady do nedalekých, fotograficky atraktivních lokalit. (Teď mě napadá, co v Dolomitech vlastně není atraktivní...) Ale pozor. Celou akci jsme všichni od začátku vnímali jako akci fotograficko-spoolečenskou. Odjezdy z penzionu kolem desáté hodiny „ranní“ by se mnohým z Vás mohly zdát

poněkud pozdní. Prošvihnout to krásné, nízké ranní slunce je snad až hříšné, neodpušitelné. A víte co? My si to odpušteli. V klidu jsme posnídali, s rutinou připravili techniku a se stejným klidem vyrazili. Je fakt, že jsme před dojezdem na zvolené místo nesčetněkrát stavěli a z krajnice úzké vozovky tvořili. Už je to tady. Zase jsme byli v tom krásném transu. V něm jsme pak setrvali až do úplné tmy. A to se vlastně opakovalo každý ze tří fotograficky aktivních dnů.

Osobně se podobných akcí neúčastním s přílišnými tvůrčími ambicemi, kvůli účastníkům zájezdu a soužití s nimi. Přesto ze společných výletů vždy přivezu řadu docela povedených obrázků. Vlastně tomu bylo i tehdy, kdy nám s Jiřím nepřetržitě 96 hodin pršelo. Končíme, balíme. Ráno nám pak před odjezdem stačilo pár hodin nečekané klimatické přízně, abychom čtyřdenní deficit lehce smázli a domů odjížděli s uspokojivým pocitem. Bylo to parádní. Včetně prožitků.

Tak tam také fotím já. A moc rád.

Dobré světlo všem přeje za tři večery i v karetních hrách neskutečně zdokonalený Ctibor Košťál.

/ VÝSTUP NA HEKLU /

JAK JSEM FOTIL ISLAND /1997/

Kapitola třetí - Výzva zvaná Hekla

Míjíme ještě několik neméně zajímavých vodopádů (Seljalndsfoos apod.) a prudce měníme kurz na sever. Prašná, avšak poměrně kvalitní cesta nás dovádí až do místa dnešního a zítřejšího noclehu. Stany stavíme v jakýchsi proláklínách vzniklých po těžbě drobné lávy, užívané zřejmě ke stavbě a opravě místních komunikací. Ani kvalitní karmatky nám nezabrání důvěrnějšímu seznámení s jednotlivými frakcemi prastaré vyvěřeliny. No dobře, s tím jsme tady na Islandu museli tak trochu počítat. Co mě ale zaskočilo, bylo neuvěřitelné množství protivných muchniček. Ty potvory vám vlezly úplně všude... Úplnou lahůdkou pak byla konzumace potravin. Jen zřídka se podařilo úspěšně transportovat naloženou lžici do úst bez nežádoucí masité přílohy. Na hlavách kamarádů se objevily šátky, trička, kulichy. V zoufalství jsem dokonce vyzkoušel i igelitový sáček (nedoporučuji!). Důvod, proč jsme ale trpělivě snášeli nástrahy tohoto nehostinného místa, byl prostý. Zítřka ráno náš „camp“ opustíme a vydáme se na zhruba dvanáctihodinovou túru, jejímž vyvrcholením by mělo být zdolání 1491 m vysoké aktivní sopky Hekla. Termín

„by mělo být“ je určitě na místě, protože ač se nejedná o výstup technicky náročný, svoji roli zde může sehrát neustále se měnící počasí.

Hned první pohled ještě rozespálým okem na ranní oblohu nás ale ujišťuje, že islandští bohové nám jsou nakloněni. Je čerstvo, perfektní viditelnost, dokonce můžeme na horizontu spatřit i cíl dnešní cesty. Alespoň jeho část, neboť vrchol vulkánu bývá po většinu času zahalen v mlze. Poprvé nemusíme balit stany, bereme jen to nejnnutnější a vyrážíme. Velikým obloukem obcházíme řeku, která si četnými meandry razí cestu k jihu, a pomalu se zakusujeme do čím dále mladších lávových polí. To nejméně zvětralé, a tedy pro chůzi nejnebezpečnější pochází z roku 1991, kdy se vulkán zatím naposledy probudil k životu.

Velmi pomalu a obezřetně kličkujeme čedičovým bludištěm. Vůbec nefotografuji. Posledních pár metrů a jsme z toho venku. Nad námi se tyčí hlavní hřeben, který nás, jak věříme, dovede až na temeno nezkroutného velikána. Pouze pár oděrek a škrábanců, to je velice lichotivá bilance ze souboje s neskutečně ostrými hranami

/ LÁVA /

nezvětralé vyvěřeliny. Množstvím jemného sopečného popela šplháme zvolna vzhůru. Záhy ale zjišťujeme, že podstatně rychlejší pohyb nám umožní četná sněhová pole, jejichž počet s přibývajícím výškou roste. Kromě toho působí tyto bílé skvrny v jinak ponuré a temné krajině velice foto-genicky. Popustíte-li trochu uzdu své fantazii, můžete v nich spatřit různé příšery, zvířata apod. To vše uvidíte, když se jen na chvíli zastavíte, otočíte a podíváte zpět dolů do nížin.

Náš cíl je ale na opačné straně a je příliš lákavý, než abychom dlouho setrvali v nostalgickém kochání se již zdolaným úsekem cesty. Za silného větru a husté mlhy se celá naše nepočetná skupina konečně schází na kotě 1491 m n. m., tedy na prohřátém vrcholu vulkánu Hekla. Ano, prohřátém. Teplota okolního vzduchu byla kolem nuly, zatímco ze země sálalo příjemné teplo. I přesto tady trávíme pouze nezbytně nutnou dobu a jinou, daleko strmější cestou se vydáváme zpět.

Kloužeme po zdevastovaných vibramech svých pohorek strmým sněhovým polem kolmo dolů. Ztrácíme výšku

nesrovnatelně rychleji, než jsme ji získávali. Rychlost je však vykoupena určitým rizikem, neboť při pádu by se jízda po „šustákových“ soupravách změnila v nekontrolovatelný let s dojezdem mezi valouny ostré smrtící lávy. Toliko teorie. Naše z letního sněhu promáchané, údajně vodovzdorné boty už zase drtí islandský čedič. Blížící se base camp stále více připomínají hejna muchniček, jejichž nepříjemné útoky snášíme díky únavě podstatně odevzdaněji než kdy jindy. Ještě že alespoň nekoušou. Jsme zničení, ale šťastní. Ráno celou úspěšnou akci korunujeme příjemnou koupelí v termálním bazénu, z něhož je překrásný výhled na nyní již vzdálený, ale zato dnes bezmračný vrchol vulkánu.

Kapitola čtvrtá - Zlatý trojúhelník

Zavítáte-li na Island například letecky, pouze na pár dnů, rozhodně navštívíte od Reykjavíku nepříliš vzdálený tzv. „Islandský zlatý trojúhelník.“ Velký Geysir, vodopád Gullfoss a místo zvané Thingvellir. Opomenout tyto

lokality by bylo stejné jako např. být v Egyptě a nespátřit pyramidy, nebo přijet do Prahy a minout restauraci U Fleků.

Přes první biskupství na Islandu – Skálhot – pijíždíme k dnes již nečinnému Velkému Geysiru. Výraz „geysir“ (řinout se, chrlit) dal pojmenování všem obdobným přírodním jevům na celém světě. V jeho těsné blízkosti „řadí“ stále aktivní gejzír Strokkur. Každých zhruba 8-10 minut vychrlí tento živel sloup horké vody a páry. Vyfotografovat toto jedinečné divadlo bez toho, aby se v okolí netísnilo množství zvědavých turistů, je téměř nemožné. Soustředil jsem se proto na zachycení momentu těsně před vytrysknutím, kdy pára vytlačí horkou vodu do jakési obří bubliny. Byl to vždy pouze zlomek vteřiny.

Vodopád Gullfoss má již ve svém názvu slovo zlatý. Není zdaleka tak vysoký jako jeho další islandští kolegové. Je jiný. Řeka Hvítá padá ve dvou stupních do celkem asi dvaatřicetimetrové hloubky, přičemž jednotlivé prahy jsou vzájemně pootočený asi o 90. Je nevládný, přší. Vítr vane směrem od vodopádu, takže fotografování mi nečiní přílišné potěšení. Rozhodujeme se, že budeme spát zde. Nedovedu si představit, jak v tom ohlušujícím rachotu usnu, na druhou stranu jsem si ale vědom jedinečnosti tohoto místa s ohledem na ranní tvorbu. Vše ale za nás řeší pracovník zdejší rezervace. Chápu ho. Vždyť i jeho krkonošští kolegové by měli zřejmě připomínky k vyrůstajícímu

stanovému městečku v úpském rašeliništi nedaleko Luční boudy.

Asi kilometr od vodopádu již nikomu nevadíme. Je tu klid. Co tu ale schází, je rovné místo na postavení stanů. Mám s sebou půjčený kvalitní stan, který vždy postavím, zjistím, že do fakíra mám přece jen daleko, vylezu, poponesu jej, zalezu a to vše opakuji až do úplného vyčerpání, nebo, v lepším případě, nalezení „ideálního místa“. No nic moc. Několik hltů moravské slivovice „dělá“ vzápětí okolní terén snesitelnější.

Thingvellir s největším islandským jezerem Thingvallavatn patří mezi lokality prvořadého významu. Před více než 1000 lety zde byl založen první parlament na světě. Čerstvě natřená dřevěná tribuna svědčí o tom, že při výjimečných slavnostních příležitostech se tu schází i parlament současný. Je to zkrátka tradice a Islandčané si na dodržování tradic své mladé země potrpí. Nejen fotograficky je pro mě zajímavější několik kilometrů dlouhá různě široká trhlinka táhnoucí se údolím Thingvelliru. Tak blízko Americe jsem doposud nikdy nebyl. Stojíme v místě, kde se stýkají dvě litosférické desky, které se rok co rok od sebe o několik centimetrů vzdalují. Západní deska náleží americkému kontinentu, zatímco ta východní euroasijskému. Napadá mě, jaký to musel být rachot, když to tady všechno vznikalo. Dnes je ale klídek, pohoda, sluníčko, teplo.

Ctibor Košťál

/ ANDREA BENEŠOVÁ /

Když v ráji, tak v Českém

**Když v ráji, tak s Adamem a Evou,
když v Českém ráji, tak se Ctiborem a Janou.**

V druhé polovině října se ve zmiňovaném ráji, konkrétně v hotelu Kavka na Malé Skále, sešli povětšinou známí fotografičtí účastníci nejen Ctiborových krajinářsky zaměřených prodloužených víkendů. Fyzicky zdatní nadšenci těšící se na sebe navzájem, na dobrou náladu, která při tom vždy panuje, na poznávání mnohdy nových míst a ostatního nejen fotografického sdílení a společných prožitků, si nenechali ujít ony tři dni v ráji. Jak se takový „rajský“ výšlap řídí na dálku, nám v pátek ukázal náš milovaný lektor Ctibor Košťál, který se ho z důvodu lehké zdravotní indispozice neúčastnil a který celou akci řídil prostřednictvím spolehlivých zástupkyň Jany a manželky Blanky. Ani letos jsme do terénu nevyrazili bez zadaných, tentokrát Hankou vylosovaných témat.

Za drobného mženi tedy stoupáme podél zdaleka viditelného ostrého pískovcového hřebenu Suchých skal, hledající přitom neotřelé a v soutěži konkurenceschopné záběry „stínů, pavučin, nohou, struktur“ nebo čehosi, co je možno nazvat „na hraně,“ a podobných témat. Díky přetrvávajícímu mženi z tmavnoucího pískovce mnohde o to výrazněji vystupovaly různě zabarvené geologické útvary, žíly, či skalní nerovnosti, ale i výrazně barevné mechy a lišejníky a otvíraly nám vrátka fantazie, dávných příběhů i jiných světů. Velmi podobné to bylo i na vrchu Sokol nad Besedicemi či v tamějším skalním bludišti s četnými taj-

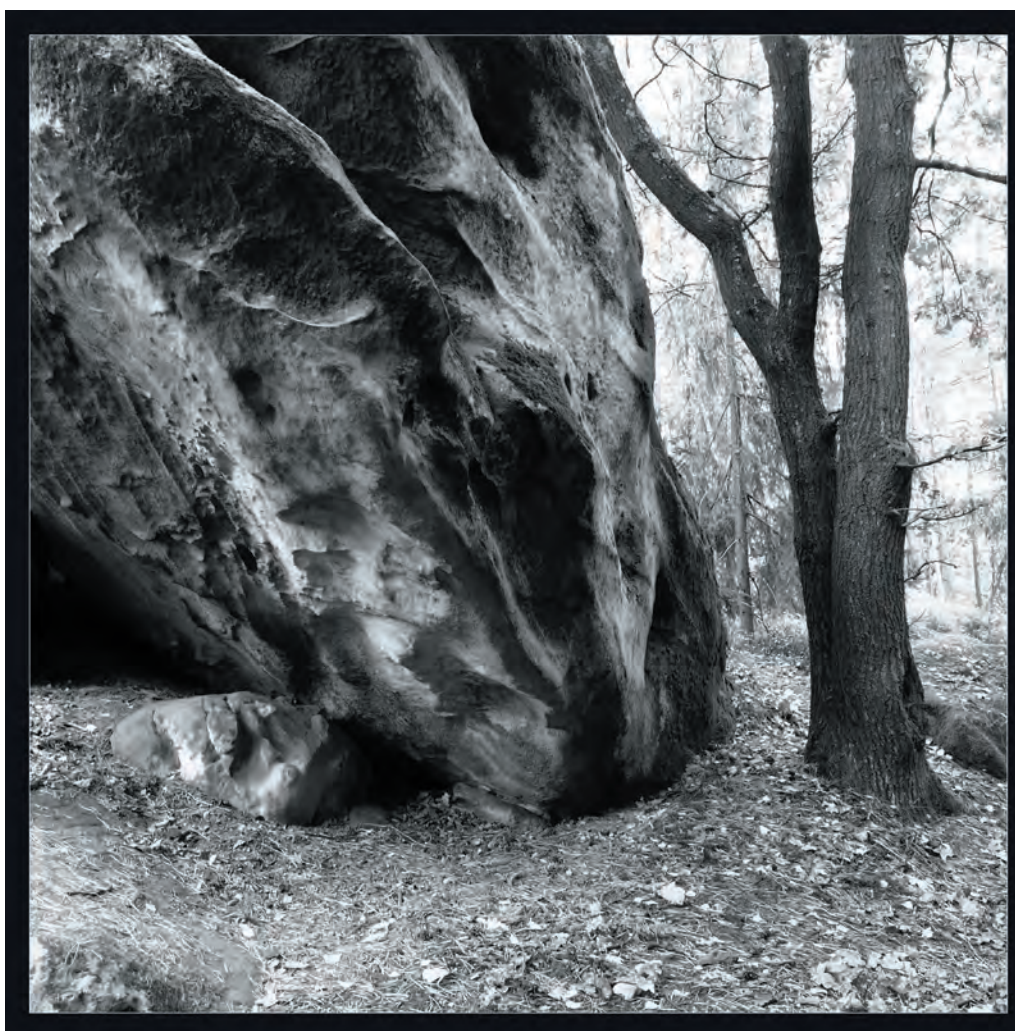
plnými zákoutími. Jen díky podmračené obloze, která filtrovala mezi skály tak krásně rozptýlené světlo, to účastníky lákalo a vybízelo k tvorbě, takže málokterý fotoaparát zůstal skryt v batohu či brašně a nastalá atmosféra genia loci nechala účastníky zapomenout i na včerejší seznámení s ukázkami, co dokáže vytvořit AI. Jistě toho dokáže mnoho a do budoucna ještě víc, ale myslím, že nedokáže zprostředkovat atmosféru jen s námahou navštíveného místa, hledání, nalézání a prožitek při vlastní tvorbě. A to rozhodně není málo.

Naprosto odlišné počasí nás provázelo sobotou, která, nyní již s lektorem, byla zasvěcena návštěvě Klokočských skal (plody keře klokoče zpeřeného byly v minulosti využívané k výrobě růženců, šlo tedy svým způsobem o návštěvu do jisté míry „duchovního“ místa).

Původní nízká oblačnost, do níž začaly hned po ránu pronikat kouzelně „zlaté“ sluneční paprsky, postupně zcela zmizela a odpoledne s sebou přineslo naprosto brilantní viditelnost. Jako na dlani se v dále tyčil Ještěd, hřeben Černé Studnice, podzimně zabarvený Kozákov s „levitujícími“ paraglidisty či charakteristický dvojrucholek zříceniny hradu Trosky. Ty byly nejkouzelněji viditelné ze skalního hradu Rotštejn.

Odpoledne jsme pak ještě využili možnosti navštívit v nedalekém Turnově velmi zajímavou výstavu fotografií kolegyně Aničky Benešové.

Posledním vizuálním zážitkem pak byla večerní prezentace soutěžních úkolů a jejich vyhodnocení. Jako vždy nezklamali ani soutěžící, ani lektor. Myslím, že je třeba poděkovat nejen Ctiborovi a Janě, ale i všem, kteří kolem sebe šířili dobrou náladu a byli příjemnými společníky. Díky, přátelé, kamarádi, kolegové!
Tak snad zase příště na nějakém opět zajímavém místě se bude těšit Vláda Herbrych.

A ještě jeden příspěvek z víkendu v Českém Ráji

SE CTIBOREM NA MALÉ SKÁLE

Předposlední říjnový víkend jsme se skvělá parta nadšenců sešli se Ctiborem na Malé Skále. Všichni natěšení na skvělé zážitky, jen chudák Ctibor dorazil s nevítanou společnicí – chřipkou.

Po ubytování a večeri jsme jen lehce poseděli, zhlédli Ctiborovu tvorbu a vybrali témata na víkend (NA HRANĚ, PAVUČINA, TAJEMNO, NOHY, LADNOST, STÍNY, GENERACE, STRUKTURA, POHYB, NEOSTROST, A CO S LEKTOREM). A postupně jsme odpadli do postelí.

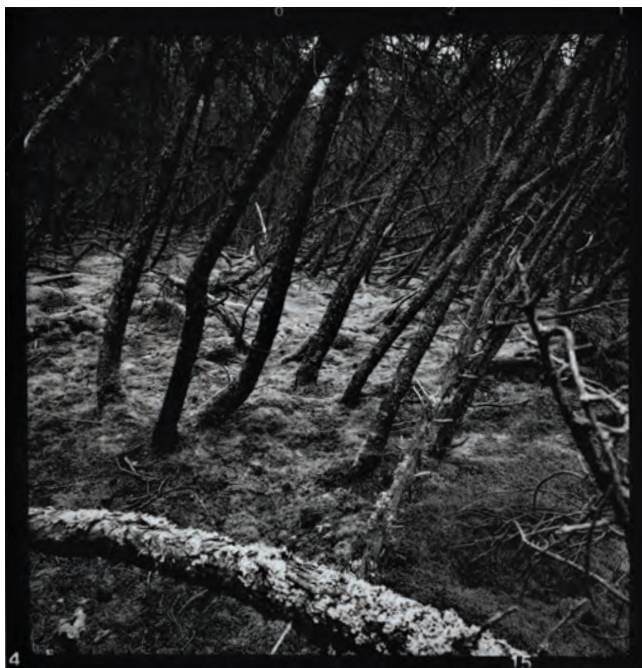
Krásné mokré páteční ráno vypadalo nadějně, sem tam mlha. Takže pláštěnky a deštníky a hurá do Suchých skal, samozřejmě pěšky vstříc dobrodružství. Jen Ctibor zůstal doma a kurýroval se, ale měl za sebe zdatnou náhradu – ženu Blanku – a nejlepšího školníka na světě – Janu. Bylo mokro a kluzko a museli jsme koukat dost pod nohy,

přesto jsme pořídili spoustu záběrů. Byli jsme unavení, ale spokojení. Večer jsme si prohlédli soukromou tvorbu některých z nás a smekám před nimi, jaká to byla krása. I Ctibor už vypadal lépe.

Sobota nás naopak přivítala slunkem i mlhami, které se brzy rozpustily. Přesunuli jsme se do Klokoček a na Rotštejn. Tady jsme se asi víc „vyblbli“, protože jsme nemuseli tolik hlídat kluzké kořeny pod nohama. A Ctibor už s námi. Krásné výhledy, světlo, barvy a skály a hrad se skvělým výkladem. A ještě jeden výlet – do Turnova na výstavu naší Aničky Benešové, kterou má v kulturním domě. Moc krásné, úžasný zážitek. A jako odměna a pro velký úspěch z pátku návštěva cukrárny – samé dobré „mňamky“. No a po večeri vyhodnocení naší práce na tématech a ti nejlepší byli odměněni pěknou cenou. I moje maličkost jednu obdržela. Skvělé fotografie a různé pohledy na stejné téma.

A je neděle a skvělý víkend končí. Ráno je deštivé a mlhavé. Všichni se rozjíždějí do svých domovů nabití dojmy a energií. Někteří z nás ještě vyrazili na pěkná místa jako třeba lesní hřbitov (ten byl krásný a maličký) a na Kozákov atd. Víkend byl bezvadný s milými lidmi. Moc všem, a hlavně Ctiborovi a Janě, děkuji. Jste nejlepší. Už teď se mi stýská a těším se zase za rok.

*Mějte všichni dobré světlo.
 Andrea Benešová*

Čarovný les

Děkuji Evě Stanovské.

Děkuji jí za to, že mne přizvala do party fotografů, kteří navázali spolupráci s fotografy z polského Wyskowa. Když jsme se v Hradci Králové naposledy rozcházelí, tak se nás přátelé zeptali: „Kam se chcete příště podívat?“ Jednotně padlo: „K móóří.“

Již třetí společné setkání proběhlo tedy u moře.

U toho Baltského.

Byl studený květen. Počasí větrné, studené a občas i mokré. Je čtvrtek večer, kdy se scházíme v kempu v Krynici morskej. Ještě je čas se poprvé podívat k moři.

První večer, první povídání a nezbytné popíjení. Další dny návštěva skanzenu, ani nevím, kde to bylo. Počasí slunečné. Další den historický Gdaňsk, potom Sopoty na dlouhé molo do moře. To už za větru a deště. Večer pokračování v přátelských rozhovorech a dalším popíjení.

Tři dny utekly jako voda a my se vracíme zpět do svých domovů.

S sebou si vezu, tedy snad to tak je, pár nafocených negativů.

Ty vyvolám a ve vzpomínkách se vrátím do pohádkového

lesa, který mne okouzлил.

Není to obyčejný les. Je to monokultura borovic, malých, se slabými kmeny, ale hlavně strašidelně pokrivených. Vše jakoby polehlé v jednom směru od moře. Z většiny mrtvé kmeny leží jeden přes druhý. Je vidět, že svůj boj o místo na slunci prohrály a pro návštěvníky tohoto místa zanechaly „čarovný les“.

Nemohu se vynadívat. Kdo mne zná, tak ví, že rád fotím své „křáky“. A tady jich na jednom místě vidím tolik, že bych fotil a fotil. A tak fotím a fotím. Na čtvereček, na panorama, na oči a do hlavy. Krása zániku.

Ptal jsem se, proč jsou ty stromy tak pokroucené. Prý od větrů od moře. A je fakt, že tam pořád foukalo. Ale proč jen v pásu zhruba 100 m. Zbývající les blíž k moři byl skoro normální. Vysoké borovice byly nakloněny jenom mírně. Tak nevím, ale odjíždím s příjemným pocitem nejen z pohádkového lesa, ale samozřejmě i moře, které neustále šplouchá.

Vladimír Skalický, Lanškroun 21. 10. 2023

Wenkeho obchodní dům – Městské muzeum v Jaroměři

Festival Prima sezóna a Fotoklub Náchod.

Obor fotografie na tomto studentském festivalu, který se pořádá na jaře, je dlouhodobě spjat s naším fotoklubem. Takto už se v Náchodě prezentujeme dlouho. Letos jsem byla opět přizvána do poroty studentských prací spolu s Tomem Šimkem a Míšou Stejskalovou. Osobně si toho velmi vážím. Zároveň nás překvapila velmi dobrá úroveň studentských prací. Vyhodnocení soutěže proběhlo na vernisáži nejen fotografické výstavy „Zed“ v náchodské knihovně. Naše porota byla zvědavá na autory, ale ti si pro ceny ani nepřišli, krom jedné výherkyně.

Další část fotooboru následující den byla spojena s plenérem. Pro letošek vyhrál návrh fotografovat Městské muzeum v Jaroměři, které prošlo velkou rekonstrukcí a celkovou proměnou. Dnešní sídlo muzea bylo původně obchodním domem jaroměřské obchodnické rodiny Wenke, postaveným v letech 1910-1911. Tuto nádhernou stavbu včetně interiéru navrhl architekt Josef Gočár. Celé prosklené průčelí je zavěšené na železobetonové konstrukci, díky čemuž má dům světový primát.

Pouhá výstavní síň muzea se opět přerodila do ukázky obchodnictví v přízemí a další patro s podkrovní částí ve

výstavního prostoru. Další připojená budova skrývá dílničku pro děti, informační koutek, kanceláře a přednáškovou místnost.

Uvnitř je velká vstupní hala, vzdušná, nadčasová, světlá v kubistickém stylu zavěšeno a sladěno do prostoru. Prodejný pult a vitríny jako dříve s ukázkami obchodních artiklů. K rekonstrukci byl přizván známý architekt David Vávra, který k doúpravě v Gočárově stylu navrhl i zahrádku s pískovištěm a možností malého pódia třeba pro loutkové divadlo. Přesto se zde zachovala spousta původních detailů a částí včetně oken a podlahy v patře. Výtah je opět plně funkční, ale již není určen veřejnosti.

Náš fotoklub a pár účastníků prima sezóny si tak s průvodcem prošli interiéry s komentovanou prohlídkou a poté jsme dostali volnost k fotografování v budově i na zahrádce. Bohužel nás na venkovním prostoru omezoval děšť. Přesto zde vznikly spousty zajímavých fotografií. Vřele doporučuji dalším zájemcům a fandům nejen architektury.

Jana Čížková

/ 3x FOTOGRAFIE / KAMIL KOŠUN /

Automatické mlýny Pardubice

Národní kulturní památka Winternitzovy automatické mlýny je jednou z prvotin architekta Josefa Gočára. Monumentální mlýnskou budovu na břehu Chrudimky v centru Pardubic navrhl Gočár v roce 1909 pro podnikatele bratry Winternitzovy a v roce 1924 komplex dále rozšířil o obilné silo. Automatické mlýny byly v provozu nepřetržitě více než 100 let, do roku 2013.

Od roku 2016 prochází mlýnský brownfield díky iniciativě Mariany a Lukáše Smetanových, a od roku 2019 pod hlavičkou jejich rodinné Nadace Automatické mlýny, proměnou na moderní kulturně-společenskou městskou čtvrť. Automatické mlýny jsou ojedinělým příkladem partnerství veřejného, soukromého a neziskového sektoru. Na proměně celého areálu a přilehlých veřejných prostranstvích se nyní podílí Pardubický kraj (Gočárova galerie) a Statutární město Pardubice (GAMPA, Sféra). Společná téměř miliardová investice města Pardubic, Nadace Automatické mlýny manželů Smetanových a Pardubického kraje byla z velké části financována z evropských zdrojů. V první etapě přestavby areálu, v letech 2019–2023, se veřejnosti otevírají čtyři budovy, park před hlavní mlýnskou budovou a nové vnitřní náměstí. Návrhy těchto staveb pocházejí od předních českých architektonických ateliérů: Transat Architekti (Gočárova galerie), Šépka architekti (Sféra, GAMPA a veřejná prostranství) a Prokš Příklad architekti (Nadace AM / Silo).

V druhé etapě výstavby, v období 2023–2026, přibudou do souboru další tři nové bytové a komerční objekty doplněné o občanskou vybavenost, které navrhuje Zette ateliér pod vedením architekta Zdeňka Balíka, který stál u zrodu celé myšlenky revitalizace brownfieldu po boku manželů Smetanových.

Zdroj: <https://automatickemlyny.eu/>, Radniční zpravodaj 10/2023

Winternitzovy mlýny, projektované architektem Gočárem, jsou skvost. Nejen chrámy, hrady a zámky, ale i technické stavby mohou být hodně pozoruhodné. Naštěstí jsou prostory typu brownfield dnes v oblibě. Byla by velká škoda, kdyby zanikly.

Zaplaťpánbůh, chtělo by se říci, pardubickým mlýnům se to nestalo. No, zaplatit rekonstrukci někdo musel, ale vypadá to na dobře investované peníze. Zásluhu mají zejména manželé Smetanovi, architekti, kteří objekt zakoupili a svou snahou a diplomacií dotáhli rekonstrukci až k dnešnímu stavu. Projekt je sdílený, účastní se na něm kromě zmíněných manželů ještě město Pardubice (unikátní Polytechnické dílny a Gampa) a Pardubický kraj (Gočárova galerie). Jediná nevýhoda je, že se tři subjekty nedokáží domluvit na propagaci a informace o tom, co se ve mlýnech děje, se na webu těžko dohledávají.

Objekt mlýnů je rekonstruovaný v jednotném, technickém stylu, který jim sluší. Beton, sklo, kovové prvky, hrubá kovová schodiště, zbytky mlýnských technologií, přiznané technologické prvky. Radost pohledět. Polytechnické dílny a Gampa jsou v nové budově ladící s původními mlýny. Reznoucí povrch, místo zábradlí sítě, pochozí venkovní část s výhledy na město, proměna části budovy ve venkovní hlediště. Sympatické vlastnosti stavby.

A všechno dohromady se to hezky fotografuje. Obzvláště, když vysvitne sluníčko. Průhledy, lesklé plochy, sklo a schodiště propouští světlo a to maluje. Přijďte se podívat. Ještě jedna zajímavost v souvislosti s Gočárovou galerií.

Kromě stálé expozice je zde do konce března instalována výstava s názvem Blouděním k sobě. Mezi autory je i Zuzka Capoušková s fotografiemi s cyklu Polabiny. Soubor Zuzka charakterizuje jako subjektivní dokument svého města. Vznikal na základě cílených procházek do sídlištní části města. Též se přijďte podívat.

Eva Stanovská

Mlýny žijí

Otevření Automatických mlýnů v Pardubicích. Konečně jsme se dočkali! 29. září se v Pardubicích slavnostně otevřely zrekonstruované Automatické/Winternitzovy mlýny, impozantní průmyslová stavba předního českého architekta Josefa Gočára. Během programem nabitých tří dní tu prošlo přes 15 000 návštěvníků. Byly pro ně připraveny komentované prohlídky po areálu Mlýnů, vernisáže výstav, performance, divadelní představení nebo živé koncerty. Na místě, kde se sto let mlelo obilí, nyní můžete obdivovat výtvarné umění ve dvou galeriích, zkoumat architekturu, vzdělávat se, sejít se s přáteli v kavárně či baru nebo se pokochat výhledem na krajinu z vyhlídkové terasy. Je skvělé, že se díky Mlýnům rozšíří centrum města, přece jen jsou nedaleko od zámku a náměstí, a vznikne zde živá a příjemná čtvrť, kam se budeme moci vydat nejen za kulturou či vzděláním, ale třeba jen tak na procházku či na kafe, a kde budeme rádi trávit čas.

Ať už jste z Pardubic, nebo ne, určitě se přijďte podívat. Automatické mlýny za to stojí. A mimochodem, jsou dost fotogenické. A co v areálu Automatických mlýnů navštívit?

Gočárovo obilné silo

je sídlem Nadace Automatické mlýny manželů Smetanových. V přízemí objektu sídlí pobočka Turistického informačního centra, zvenku je zastřešený prostor, kde si mohou hrát děti a kde můžete posedět u stolku. Uvnitř stavby se skrývá labyrint místností tvořených původními betonovými násypkami, které budou od příštího roku sloužit jako výstavní prostory. V pátém patře najdete multifunkční sál a na střeše sila bar s terasou a nádherným výhledem na město.

Gočárova galerie

Bývalá hlavní budova, kde nyní nově působí Gočárova galerie (původně Východočeská galerie v Pardubicích). Kromě výstavních prostor provozuje galerie veřejnosti vzdělávací ateliér, přednáškový sál, knihovnu a vyhlídkovou terasu. V přízemí můžete navštívit galerijní kavárnu.

V Gočárově galerii můžete aktuálně navštívit tyto výstavy:

- Stálou expozici TRANSMISE

- Blouděním k sobě (do 31. 3. 2024), která propojuje generace výtvarníků a umělců od počátku 20. století až po současnost se zaměřením na lokality současného Pardubického kraje. Zastoupení jsou následující autoři: Antonín Slavíček, Gustav Porš, Miloš Šejn, Veronika Šrek Bromová, Josef Váchal, Jiří Toman, Johana Merta, Ludmila Jandová a další.

- Velké malé radosti / Šperky a objekty Pavla Herynka (do 14. 1. 2024).

GAMPA

GAMPA (Galerie města Pardubic) se zaměřuje na současné umění často s přesahem do veřejného prostoru. Společně s Divadlem 29 je součástí Centra pro otevřenou kulturu

- organizace, která prezentuje a podporuje současné vizuální i performativní umění v Pardubicích. Futuristicky řešená budova uznávaného architekta Jana Šépy vznikla na místě původních skladů obilné mouky. GAMPA sdílí objekt společně se Sférou.

Aktuálně zde probíhá expozice projektu Mlýnský ostrov (do 25. 2. 2024), který reflektuje historii Mlýnů.

Zastoupení jsou: David Böhm & Jiří Franta, Ondřej Buddeus & kol. (Tereza Bínová, Milan Děžinský, Alžběta Stančáková), Kateřina Jirsová, Kristina Fingerlandová, Artur Magrot, Ian Mikyska, Tomáš Moravec a další.

Sféra

je inovativní polytechnické vzdělávací centrum, které nabízí špičkově vybavené řemeslné i technologické dílny, učebny pro širokou veřejnost nebo sál s didaktickými pomůckami pro nejmenší. Jeho středobodem je speciální projekční technologie Science on Sphere, kde se na kulovou plochu promítá planeta Země nebo jiné planety. Můžete tak sledovat dění v různých koutech zeměkoule i v různých časových liniích. Kromě planetárních a kosmických úkazů můžeme na glóbusu zobrazovat atmosféru, oceány, simulace událostí i povrch dalších planet – zkrátka vše, co nám svět i vesmír nabízí. Sféra chce nabízet netradiční formy vzdělání, propojovat vědu s moderními technologiemi a tradici regionálních řemesel.

Zvenku k budově přiléhá otevřený amfiteátr se schodištěm, který může sloužit jako divadlo, přednáškový sál nebo letní kino. Prostor lze využít i za deště, protože je nad ním stahovací roleta.

Zuzana Capoušková

JANA

Čas je neúprosný. Tahle věta je sice klišé, ale bohužel pravdivé.

Po dlouhých letech krásné práce pro fotografy na hradeckém Impulsu (dnes CUAHK), odchází na fakt zasloužený odpočinek Jana Neugebauerová.

Bylo to s Janou prima.

Jistě by se rádi rozloučili všichni, ale časopis není nafukovací.

Tak alespoň slova některých z nás.

Otevřené srdce a ruce vždy přichystané k dílu i k doteku a pohazení světlem kresby ozářených a zasvěcených srdcí svých bližních

Ano, to není nikdo jiný, než naše milá, laskavá, obětavá, spolehlivá, empatická, přičinlivá a v mnohém ohledu i moudrá a k řešení složitých výzev a problémů odhodlaná a vytrvalá JANA.

Naprostu nelze těmito řádky obsáhnout tak významný, dlouhodobý a rozmanitý přínos pro naši, v tuzemském prostoru zcela unikátní fotografickou obec, neboli Volné sdružení východočeských fotografů, ale i pro její místní mateřskou organizaci Impuls, resp. Centrum uměleckých aktivit. Avšak nejen to, neboť se již mnoho let také aktivně angažuje v organizaci neprofesionálních uměleckých aktivit Nipos Artama v Praze a je i členkou její rady. Z mého profesně zainteresovaného pohledu Janě patří veliký dík za dlouholetou kurátorskou roli a náročnou práci při přípravě a realizaci výstav v legendární Výstavní síni Foma až do ukončení jejího provozu v roce 2008. Svůj nesporný cit pro harmonicky vyladěnou instalaci fotografických autorských děl, vždy k divácké potěše, prokazuje také při přehlídce porotou vybraných fotografií každoroční soutěže Premiéra, také při tradiční prezentaci fotografické tvorby na Salónech východočeské fotografie, výstavách absolventských děl Hradecké fotografické konzervatoře atd. My, členové a přátelé našeho stále pevného, činorodého a radostného spolku Ti, milá Jani, vděčíme za mnohé. Vždy je totiž pro dlouhodobou existenci jakéhokoli společenství lidí zapotřebí výživná míza pro uchování, růst i prospěšnou obměnu a svěžest aleje stromů, plodících chutné a pozitivní energii dodávající plody. Ta, jež se zvláště v dnešní převážně prospěchářské a konzumní době, sama sebe k prosperitě a blahu celku úctyhodně obětuje. Ovláží ji však radostné pocity, když se ten či onen úmysl a záměr navzdory mnohým překážkám nakonec povede. Radost se pak i naší radostí umocní a zpětně (doufejme) na původce blahodárných činů odráží. A ani „stokrát či tisíckrát nic neumohlo osla“, neboť Tvá nezlomná houževnatost, vytrvalost a věrnost vždy účinně pomohla k vítězství. Například při shánění grantů a sponzorských darů na naši různorodou činnost, při několikerém stěhování Impulsu z místa na místo, zařizování potřebného zázemí pro jeho uživatele, zejména fotokomory, ateliéru apod. Za malý či spíše velký zážrak je možné považovat pravidelné vydávání

časopisu Fotoimpuls. Nestačí totiž od nás jen sesbírat často formálně dosti „neučesané“ články, informace a fotografie. Je třeba je, kromě rovněž náročné grafické úpravy (díky Radku Homolovi), samozřejmě také redigovat, jazykově korigovat, doplňovat, ale také zajistit pro tuto ojedinelou a historicky cennou edici spolkového periodika finanční prostředky. Opět je to především „na hrbu“ Jany, nemluvě o apelacích na členské obrazové a textové příspěvky v dohodnutém termínu.

Díky vlídnému osobnímu přístupu, toleranci, spolehlivosti a svědomitosti Jany bylo možné pro náš spolek získat na kratší, ale i delší dobu spolupráce významné fotografické osobnosti. Role hosta valné hromady našeho sdružení se zhostili například Bohdan Holomíček, Dagmar Hochová, Pavel Baňka, Dana Kyndrová, Ivan Pinkava, František Dostál a další. Pro trvalejší edukační angažmá v rámci opakovaných cyklů Hradecké fotografické konzervatoře se, zejména právě díky Janě, podařilo získat několik, svým příkladem a emočním i intelektovým vkladem a dosahem nezapomenutelných, erudovaných pedagogů: Prof. Ludvík Baran, Doc. Josef Ptáček, Mgr. Ivo Gil ad. Také mnohé pracovní dílny a vzdělávací kurzy by se již řadu let neobešly bez oblíbeného, odborně zdatného a zkušeného lektora Ivana Nehery, jehož pro nás rovněž umluvila a zajistila Jana. Celou řadu ostatních a nejen vzdělávacích akcí jsme si prostě bez Jany nedokázali představit. Byla vždy dobrým parťákem a hlavně nadmíru obětavou záštitou a jistotou, že vše proběhne hladce.

Stydím se, že ty, navíc i namnoze sváteční hodiny a hodiny navíc, jež jsi nám, milá Jani, poskytla, jsme každý rok „vykoupili“ pouze, byť od srdce upřímně míněnými slovy a květinou. Jsme Ti moc a moc dlužní a aspoň i touto formou Ti vřele děkujeme! Směle však věříme v další pokračování Tvého výrazně přínosného působení v našem spolku. Trvale však zůstane vyryta hluboká stopa v oné úrodné půdě s ovocnými stromy hradeckého Impulsu i následného Centra uměleckých aktivit. Kéž tento krásný, bohatě rozvětvený zdravý strom nese dál sladké a vydatné plody ...

Díky za Tvůj osobní příklad a inspiraci vytvářet harmonická a funkční lidská tvůrčí společenství.

Přeji Ti, milá Jani, radost v duši a veselí i ducha povznášející zážitky, s Tvými blízkými, tedy neskromně i nadále s námi.

Vítá Krejčí, předseda VSVF

Milá Jano,
je to hodně roků, které jsme vedle sebe prošli tím fotografickým světem. Roků s fotografií, pro kterou jsi udělala obrovský kus práce. Práce, která není vidět, ale bez které by východočeská fotografie nikdy tolik nevzkvétala. Budu rád vzpomínat na Tvé oči v sloup, když jsme na radách, místo koncepční soustředěné práce na přípravě akcí, vymýšleli blbosti, ze kterých šla hlava kolem. Nezapomenu na koblihy, které se staly nedílnou součástí našich setkávání. Rád vzpomenu na naše pionýrské dny, kdy jsme „staromladým“ analogovým fotografům předávali bumáčku s osvědčením, že mohou rozvíjet pionýrskou fotografii. Bylo by toho hodně, co by se dalo napsat na Tvůj „oltář“ věnovaný fotografii. Dovol mi, abych Ti pár větami od srdce poděkoval za vše, co jsi pro nás, ale i pro mne osobně udělala. Děkuji za trpělivost s námi. Děkuji za Tvoji nesmírnou ochotu věnovat se práci pro nás. Děkuji za obětavost pro naše potěšení se s fotografií. Děkuji za Tvoji preciznost při organizaci fotografických aktivit. Děkuji za Tvé kamarádství, které nás dlouhá léta provázelo. Děkuji za TEBE.

Vladimír Skalda z Lanškrouna

Milá Jano,
připojuji se k ostatním s poděkováním za celá ta společně prožitá tvůrčí léta, kdy jsi neúnavně a bez ohledu na svůj volný čas spolupořádala fotografické akce, vzdělávací programy, výstavy, přednášky, soutěže a výlety, nemluvě o práci v redakční radě zpravodaje a organizaci Premiéry. Nasadila jsi laťku hodně vysoko a těžko ji bude někdo další zdolávat.

Těším se, že nyní již budeš mezi nás docházet jen pro zábavu, pokud ti to čas dovolí, protože jak je obecně známo, tak v tomto životním období je toho času snad ještě méně. To ostatně za nedlouho sama zjistíš.

Hodně zdraví Ti přeje Libor Němec

Milá Jani
Vypadá to, že se s tebou loučíme, ale to je jen zdání. My totiž víme, že z našich fotografických životů nezmizí. To by ti přeci nedalo. Neumím si představit, že bys seděla před televizí a štrychovala svět. Určitě tě budeme i nadále vídat na fotografických akcích VSVF či Impulsu. Už třeba ne jako pečlivou organizátorku, ale jako spokojenou účastnici. Neloučím se. Jen děkuji. Protože ty jsi zasáhla do mého života velmi razantně. Účast na mém prvním workshopu, který jsi ty organizovala a Pepa Ptáček lektoroval (Zelená hora a pan Santini), spustila lavinu. Lavinu mého seznamování se s fotografií. Kus krásného života, na kterém máš velkou zásluhu. Moc děkuji. A těším se na další akce s tebou. Jistě mohu napsat ještě jednou a za všechny: Děkujeme a těšíme se na tebe.

Eva Stanovská

Jana rovná se spolehlivost, profesionalita, maximální servis při pořádání fotografických akcí. I když jí z některých požadavků přechází sluch (občas i zrak,) je ochotná, trpělivá, usměvavá ...

Jani, máš před sebou báječná léta. Konečně získáš dost času na vše, co Tě baví. Přeji Ti zdraví, spoustu energie a radost z nabytých volnosti!

Srdečně Anna Benešová

Milá Jano, kámoško.

Víme o sobě bezmála čtvrt století.

Nejenom víme. Tak dlouho také v rámci VSVF spolupracujeme. Pravda, spolupráce převážně s viditelnými prvky jednostrannosti. Honila si nás, kdy máme přijet na radu, kdy konečně pošleme slíbené příspěvky do našeho časopisu, kdy ... Vždy jsem s pocitem provinění opatrně otvíral Tvůj mail očekávaje zasloužený sekec. Nejsem snad úplně lajdák, ale rád dělám věci na poslední chvíli. Mnohdy i za ní. Vždy jsem se ale ve výsledku snažil, abych dostal svým úkolům.

Přesto všechno a hlavně právě proto bych Ti chtěl poděkovat za vše, co si pro nás a zviditelnění nejen východočeské fotografie udělala. Pevně věřím, že se pro nás pro všechny, co Tě mají rádi, najde pro Tebe přijatelná forma pokračování spolupráce, a to i přes proklamovaný náznak zaslouženého odpočinku, kterému se říká duchod.

Viď, kdo by před dvaceti lety, kdy byla například velmi aktivní vzájemná spolupráce s fotografickým družstvem ze slovinské Jesenice, pomyslel, že to tak uteče. Bože, jak my byli mladí a krásní. A vlasatí...

Na další urgentní maily a telefonáty se těšící

Ctibor Košťál

Milá Jano,
děkuji za Tvou pomoc, podporu a předávání zkušeností. Doufám, že nám zachováš přízeň i dál

Zuzka Capoušková

Milá Jano,
chci ti poděkovat za trpělivost a odvahu, s kterou jsi mě nechala připravovat časopis. Přeji Ti, aby vše plynulo podle Tvých představ.

Radek Homola

J jedinečná
A aktivní
N neúnavná
A asertivní

*Takovou znám Janu
a moc rád s ní spolupracuji.
Ruda Němeček*

Propozice

NÁRODNÍ SOUTĚŽ FOTOGRAFIE 2024

Z pověření a za finančního přispění Ministerstva kultury pořádají NIPOS-ARTAMA, Svaz českých fotografů, z. s. a Vlastivědné muzeum v Olomouci ve spolupráci s Centrem uměleckých aktivit Hradec Králové a Domem dětí a mládeže Olomouc.

I. CHARAKTERISTIKA A POSLÁNÍ SOUTĚŽE

Posláním soutěže je konfrontace tvorby fotografů, kteří nejsou na své tvorbě existenčně závislí. Národní soutěž a následné výstavy mají za úkol nejen představit to nejlepší, co se v posledním období zrodilo na celostátní úrovni, ale také zajistit získávání vědomostí, rozvíjení zručnosti a umělecký růst jednotlivců a kolektivů prostřednictvím poznávání, realizace a prezentace umělecké tvorby v oblasti fotografie. V rámci vzdělávací části přispívá k zlepšování vizuální gramotnosti, citlivosti vnímání v oblasti umělecké tvorby i technického zpracování. Přispívá ke smysluplnému využívání volného času. Soutěž je určena dětem, mládeži a dospělým. Koná se každý rok.

II. PODMÍNKY ÚČASTI

1. Zúčastnit se může každý fotograf, občan České republiky, nebo cizinec mající povolení k pobytu.
2. Do soutěže je možno zasílat fotografie černobílé i barevné, zásadně neadjustované a nepaspartované (to znamená nepodlepené, nerámované). Do soutěže je možné zasílat fotografie, které vznikly v letech 2022 až 2024 (kromě tématu „Ucelená kolekce“).
3. Soutěž je vyhlášena v těchto kategoriích:
  - J15 – junioři do 15 let,
  - J25 – junioři do 25 let,
  - A – autoři nad 25 let,
  - K – kolektivy.

Soutěžící z nižších věkových kategorií mohou soutěžit i ve vyšších věkových kategoriích.

Ve všech věkových kategoriích je možné soutěžit ve dvou skupinách a to:

- samostatná fotografie (limit pro zaslání jsou 4 fotografie),
- cykly a seriály (soutěžit je možné pouze s jedním souborem, který obsahuje minimálně 3 a maximálně 7 fotografií obsahově a formálně jednotných).

Znamená to, že je možné zaslat maximálně 4 fotografie a jeden soubor pro každé téma.

Témata pro jednotlivé kategorie:

- J15: pro autory do 15 let – volné téma,
- J25: pro autory do 25 let – Člověk, umění, divadlo, koncert, dokument, reportáž, street (kategorie zahrnuje snímky všeho živého – dokument, portrét, akt, zvířata, divadlo, koncert),
- A1: pro autory nad 25 let – Člověk, umění divadlo, koncert, dokument, reportáž, street (kategorie zahrnuje snímky všeho živého – dokument, portrét, akt, zvířata, divadlo, koncert),
- A2: pro autory nad 25 let – Prostor (architektura, městská krajina, přírodní krajina),
- A3: pro autory nad 25 let – Život věcí kolem nás (zátiší a věci),
- A4: pro autory nad 25 let – Experiment (ušlechtilé techniky i nové postprodukční technologie),
- A5: pro autory nad 25 let – Ucelená kolekce – volné téma, povinná anotace max. 1 000 znaků, 8–15 fotografií, časově neomezeno (konceptně ucelený soubor s výrazným autorským přínosem),
- A6: pro autory nad 25 let – Krásy a strasti regionu Olomouc (fotografie zaznamenávající život, krajinu, architekturu a jiné zajímavosti olomouckého regionu),
- K: pro kolektivy – společné téma v rámci kolektivu.

Kategorie J15, a J25, tedy kategorie soutěžících ve věku do 25 let, se od ostatních kategorií liší v tom, že je pro ně soutěž dvoukolová. V předkole je nutné zasílat barevné nebo černobílé fotografie elektronicky. Pro zaslání je nutné se přihlásit prostřednictvím webové stránky <http://photo.nipos.cz>. Ty z náhledů snímků, které určí k postupu minimálně čtyři členové poroty, případně rozhodnutí předsedy, postoupí do vlastní soutěže. Následně autoři budou informováni, které fotografie mají v „papírové podobě“ zaslat do soutěže. Zhotovené fotografie budou označeny podle podmínek, které platí pro ostatní kategorie soutěže (s výjimkou povinnosti uhradit poplatek 200,- Kč), a spolu s přihláškou budou zaslány na adresu: Vlastivědné muzeum v Olomouci, Mgr. Denisa

Šinkovská Mikolášková, nám. Republiky 5,
779 00 Olomouc.

Kolektiv může zaslat nejvýše 15 snímků, z toho od jednoho autora maximálně tři práce. Každý autor může soutěžit jako jednotlivec i jako člen kolektivu, nikoliv však se stejnými pracemi. Kolektiv zvolí k obelání soutěže jednotnou velikost fotografií.

4. Do soutěže jsou přijímány fotografie velikosti minimálně 18 × 24 cm a maximálně 40 × 50 cm při zachování delší strany. Menší rozměr je povolen pouze v případě, že se jedná o kontaktní fotografie. Porota má možnost rozhodnout ve výjimečných případech i o přijetí fotografií jiných rozměrů.
5. Každá fotografie musí být čitelně označena na zadní straně
  - a) v pravém rohu dole:
    - názvem snímku (u seriálu i pořadovým číslem),
    - jménem a příjmením autora,
    - u kolektivů plným názvem klubu či skupiny,
    - adresou autora,
    - u kategorie J také věkem autora,
  - b) na zadní straně v levém horním rohu uvedením:
    - kategorie,
    - data (rok vzniku snímku).

V kategorii „Experiment“ je možné přihlásit jen jeden soubor, který může obsahovat maximálně 5 fotografií. Zároveň je třeba stručně popsat záměr autora. Pokud dílo vyžaduje vystavení v digitální podobě, autor není povinen odevzdat fotografie v papírové formě. Pokud dílo vyžaduje speciální zařízení, které umožňuje instalaci podle jeho autorského záměru, je třeba, aby autor spolu s dílem odevzdal i technické zařízení.

6. Autor zašle své soutěžní fotografie také v elektronické podobě přes portál www.uschovna.cz na emailovou adresu soutezfoto2023@vmo.cz, kde do zprávy uvede text: „NÁRODNÍ SOUTĚŽ FOTOGRAFIE“ a jméno autora, nebo přiloží k zásilce CD se soutěžními fotografiemi nadepsané jménem autora. Soubory s fotografiemi zasílanými elektronicky nebo na CD musí být pojmenovány ve formátu: KK_JJ_NN_PP.JPG, kde KK je kategorie, JJ je příjmení a jméno autora, NN je název fotografie a PP je pořadové číslo, pokud se jedná o sérii. Například: A1_Jan_Novák_Volnost_pohybu_02.JPG. Názvy fotografií musí být stejné na tisku, v přihlášce i v názvech souborů zasílaných elektronicky.
7. Soutěžní zásilka pro všechny kategorie musí obsahovat přihlášku. Účastnický poplatek ve výši 200 Kč zašle autor na bankovní účet číslo: 2301851828/2010, variabilní symbol 2024 a do zprávy pro příjemce uvede zkratku NSF a jméno soutěžícího autora. Zásilky bez řádně vyplněné přihlášky nebo bez uhrazení účastnického poplatku nebudou do soutěže přijaty a autor si je může vyzvednout pouze osobně ve

Vlastivědném muzeu Olomouc.

Pořadatel nepřijímá zodpovědnost za poškození fotografií při poštovní přepravě. Pečlivé zabalení je záležitostí každého autora.

Přihlášku spolu s fotografiemi zašlete na adresu: Vlastivědné muzeum v Olomouci, Mgr. Denisa Šinkovská Mikolášková, nám. Republiky 5, 779 00 Olomouc.

8. Obálka musí být označena symbolem NSF.
9. Fotografie nesplňující podmínky uvedené v předchozích bodech nebudou do soutěže přijaty.
10. Porota vybere z přijatých fotografií mimo oceněných další, které budou spolu s oceněnými vystaveny u příležitosti vyhlášení výsledků soutěže ve Vlastivědném muzeu v Olomouci a následně budou součástí repríz výstavy včetně výstavy na Slovensku. O této skutečnosti budou autoři informováni. Fotografie z výstavní kolekce (mimo oceněných) budou autorům vráceny po skončení těchto výstav, nejpozději v květnu 2025.
11. Porota má právo vyjmout z cyklu nebo seriálu jednotlivé fotografie a hodnotit je jako samostatné snímky, případně redukovat počty fotografií v seriálu.
12. Oceněné fotografie budou předány do Sbírký SČF se zachováním autorských práv.
13. Pořadatel si vyhrazuje právo použít oceněné a vystavené fotografie pro propagační účely, a to i v budoucnu, bez nároků na honorář, při zachování autorských práv.

III. HODNOCENÍ

Hodnocení snímků národní soutěže provede odborná porota jmenovaná NIPOS-ARTAMA. Hodnotícím kritériem je výtvarná, myšlenková a technická kvalita snímků.

Ve všech kategoriích (s výjimkou tématu A5 a K) porota ocení fotografie umístěné na prvních třech místech. V kategorii K porota ocení vítězný kolektiv finanční částkou 5 000,- Kč.

Dále může udělit maximálně tři čestná uznání v každé kategorii.

Všechny vítězné fotografie budou zveřejněny v reprezentativním katalogu výstavy a na doprovodném CD.

Mimo tyto ceny mohou být bez ohledu na kategorie udělována další ocenění.

Ocenění autoři obdrží diplom a plaketu, věcné ceny sponzorů soutěže.

IV. KALENDÁŘ SOUTĚŽE

Vyhlášení soutěže 1. srpna 2023

Zahájení příjmu fotografií pro předkolo 20. září 2023

Jmenování poroty do 1. listopadu 2023

Příjem fotografií předkolo v kategorii J15 a J25

(uzávěrka předkola) do 15. ledna 2024

Hodnocení poroty předkola a sdělení informace o postupu 31. ledna 2024

příjem fotografií „na papíře“ do 29. února 2024
Hodnocení poroty do 21. března 2024
Slavnostní předání cen soutěže a zahájení výstavy
17.–18. května 2024
Trvání výstavy 18. 5.–23. 6. 2024
Derniéra výstavy a společné akce s festivalem „Olomouc žije“ 22. 5.–23. 6. 2024

Soutěžící přihlášením se do soutěže prohlašuje, že bere na vědomí:

- že jeho soutěžní dílo má vypořádána všechna práva a nezasahuje do práv a právem chráněných zájmů třetích osob,
- že přihlášením do soutěže uděluje pořadatelům soutěže bezplatný souhlas na použití soutěžních děl ve smyslu autorského zákona, a to zejména na zhotovení rozmnoženin díla, zařazením díla do databáze a uvedení díla na veřejnosti v rámci realizace aktivit, na účely šíření osvětové činnosti v působnosti organizátorů,
- že souhlasí s použitím své podobizny pro propagační účely, že vyhotovením nebo použitím fotodokumentace nebo videodokumentace z průběhu setkání ve spojitosti se soutěží nebo jinými průvodními setkáními žádným způsobem nezasahuje do práv soutěžícího na ochranu osobnosti,

- že obeslání soutěže je výrazem souhlasu s jejími podmínkami.

Vaše osobní údaje zpracováváme dle požadavků GDPR – nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. 4. 2016 a dle zákona č. 110/2019 Sb. o ochraně osobních údajů, v platném znění. Více informací o ochraně osobních údajů v rámci činnosti NIPOS naleznete pod odkazem: www.nipos.cz/ochrana-osobnich-udaju.

Kontaktní adresy:

NIPOS-ARTAMA, Milan Sedláček, tel.: 736 704 228,
e-mail: sedlacek@nipos.cz, www.nipos.cz

Svaz českých fotografů, e-mail: scf@scf.cz, www.scf.cz,
www.fotonarodni.cz

Vlastivědné muzeum v Olomouci, Mgr. Denisa Šinkovská
Mikolášková e-mail sinkovska@vmo.cz, tel.: 585 515 127

Zpracoval Milan Sedláček
NIPOS-ARTAMA, červenec 2023.

Příhlášku najdete na:
Národní soutěž fotografie 2024 -
Svaz českých fotografů (scf.cz)

Premfoto

Rozhodl jsem se napsat reportáž o již zaniklé fotosoutěži **PREMFOTO**. Impulsem mi byla práce **Jindry Beneše na ITF v Opavě**.

Zpovzdálí Jindrova vyprávění jsem několik let sledoval jeho „boj“ se zvoleným tématem bakalářské práce. S Jindřichem jsem se domluvil na termínu setkání a připravil si pár návodných otázek. Co, kdy, jak a podobně.

Když jsem u Jindřicha v kuchyni zasedl, vzaly všechny připravené otázky zaskvě. Jindřich začal vyprávět a dvě hodiny jsem poslouchal víceméně zповěď člověka, který se do zvoleného tématu tak hluboce ponořil, že jím žil posledních několik let svého studia na institutu v Opavě.

Co to bylo **PREMFOTO**.

Všichni známe naši fotografickou soutěž Premiéra, která letos oslavila již svůj 34. ročník. Jejím specifikem je to, že se nesoutěží v žádných kategoriích. Jedinou podmínkou je to, že se zasílají fotografie, které nebyly ještě nikde prezentovány. Tedy na žádné soutěži, na žádné výstavě nebo v tisku. Jde o premiérové obrazy, které zde mají své první představení. Dalším specifikem je výběr prací autorů bez uvedení pořadí. Výsledky každého ročníku jsou vyhlášeny v listopadu společně s rozborovým seminářem za účasti členů poroty, která fotografie vybírala na ocenění.

Možná nevíte, ale tato myšlenka, přestože je stará více 34 roků, není pro tuto soutěž fotografií původní.

Píše se rok 1957 a ve fotokroužku při Závodním klubu ROH v Přelouči se rozhodují o pořádání celostátní fotografické soutěže. Jejich cílem je vytvořit novou soutěž. Prvotním a posléze charakteristickým symbolem soutěže se stala jediná podmínka přijetí soutěžních fotografií. A to, že zasláné fotografie nebyly do data jednání poroty nikde vystaveny ani reprodukovány v žádném časopise. Prvotním cílem

soutěže bylo vytvořit současnou přehlídku československé a posléze i světové fotografie. Druhý cíl organizátorů bylo pomoci mladým tvůrčím talentovaným fotografům prorazit bariéru vytvořenou mnohdy umělecky hodnotnými fotografiemi, jejichž hlavní váhu u poroty ovlivňovala dlouhá léta až příliš známá jména. V té době bylo častým vodítkem při výběru a oceňování fotografií nejen na mezinárodních salónech jejich předchozí úspěšnost, popřípadě jejich zařazení do výstavních katalogů, nebo známé jméno a renomé autora ve fotografickém světě.

Tak vznikla zkraje celostátní a již od roku 1968 mezinárodní soutěž. První ročníky byly obesílány 100 až 167 snímky. Jak přibývali autoři obesílající soutěž, rostla i její prestiž. Už v roce 1966 při devátém ročníku obesílali soutěž fotografové ze 35 zemí. Počet autorů byl 3650 a v roce 1967 dokonce 4 520 fotografů.

Jak rostl počet autorů, rostla i finanční náročnost soutěže pořádat. Vždyť každý autor, jehož fotografie se dostaly na výstavu, dostal tištěný katalog. Soutěž si udržela hranici vystavených fotografií na počtu 200.

Význam přeloučské fotografické soutěže začal překonávat nejen hranice států, ale fotografie z výstavy se dostávaly i na stránky časopisů. Kromě nejznámější Československé fotografie a Revue fotografie také do Květů, Neděle nebo Světa v obrazech. Fotografie byly zapůjčovány i pro prezentaci v jiných městech. Brno, Cheb, Plzeň, České Budějovice nebo Bratislava. Zde byla kolekce vystavených fotografií představena široké veřejnosti. V roce 1966 byla zaslána žádost Švédského fotografického svazu o zapůjčení kolekce devátého ročníku soutěže. Tuto kolekci zhlédlo ve Stockholmu více než 30 tisíc návštěvníků.

V roce 1966 se na obálce katalogu poprvé objevuje název PREMFOTO a charakteristické logo soutěže od pardubického grafika Antonína Kellara.

Propozice soutěže stanovovaly, tak jako u jiných mezinárodních soutěží, maximální počet 4 fotografií do kategorie černobílé a 4 fotografií do barevné fotografie.

Čím to, že si soutěž v průběhu let vybudovala vysoké renomé nejen v tehdejší Československu, ale také ve světě? Významným přínosem bylo složení porot soutěže.

V porotě ročníku 1965 usedli Ján Šmok (FAMU), Ludvík Baran (FAMU), Václav Jírů (Fotografie 65) a za Klub kultury ROH Přelouč Antonín Funk a Ladislav Hněvsa. Přítomnost Jána Šmoka, který formoval československou amatérskou fotografii po celá desetiletí, trvala až do roku 1972, kdy byla soutěž ukončena. Porotu postupně doplňovaly osobnosti české, ale i světové fotografie.

V 10. ročníku to byli Rudolf Bieri ze švýcarského amatérského svazu, Herbert Bösenberg, prezident německého amatérského fotografického svazu, Leopold Fischer, erf.

FIAP a mezinárodní fotografie při rakouském amatérském fotografickém svazu, Edward Hartwig, člen polského svazu výtvarných fotografů Varšava. V následujících letech byli členové mírně obměňováni, ale vždy si porota udržela vysokou úroveň svého rozhodování a její konzistence v letech zajišťovala i konzistentní úroveň oceňovaných fotografií.

Z každého ročníku byl vydáván katalog s informacemi o vítězných fotografiích, který dostávali všichni autoři, kterým byla vybrána fotografie na výstavu. V desátém

ročníku v roce 1967 byl vydán v trojjazyčné mutaci a opět byl rozeslán všem vystavujícím.

Rok 1969 byl pro PREMFOTO zlomovým. Na protest proti vstupu spojeneckých vojsk do Československa nebyly do soutěže přijaty fotografie autorů z pěti států Varšavské smlouvy, jejichž vojska uskutečnila srpnovou okupaci. Od tohoto ročníku se začal zpříšňovat dohled nad pořádáním soutěže. Byly postupně omezovány možnosti vystavovat fotografie s náboženskou tematikou, výstavní kolekci musel zhlédnout pracovník „tiskového dohledu“ z ONV, popřípadě z kraje. Zpříšnilo se zaslání zásilek do zahraničí a finanční náročnost dosáhla bezmála 93 tisíc korun (v dnešních cenách by to bylo více než 500 000 korun). V roce 1972 byl povolán předseda poroty Ján Šmok na ministerstvo kultury, kde mu bylo nařízeno, že tři autoři ze sovětské kolekce musí být vybráni k ocenění. V případě neuposlechnutí by bylo ohroženo jeho další působení na FAMU. Ján Šmok o tomto příkazu a vzniklé politické situaci seznámil mezinárodní porotu, u které se setkal s nevídaným pochopením. Fotografie byly vybrány, soutěž a výstava proběhla, a proto se 15. ročník stal posledním. Organizátoři se nechtěli zpronevřit základnímu poslání soutěže. Představit širokému publiku významné fotografie významných autorů z Československa a zahraničí.

PREMFOTO se postupně dostávalo i na stránky fotografických časopisů u nás i v zahraničí. Počáteční nezáměr nahradilo pravidelné informování o výsledcích soutěže a vyhlásování ročníků nových. O PREMFOTU byl natočen i film, který lze najít na kanále YOUTUBE.

A jaká byla účast našich fotografů?

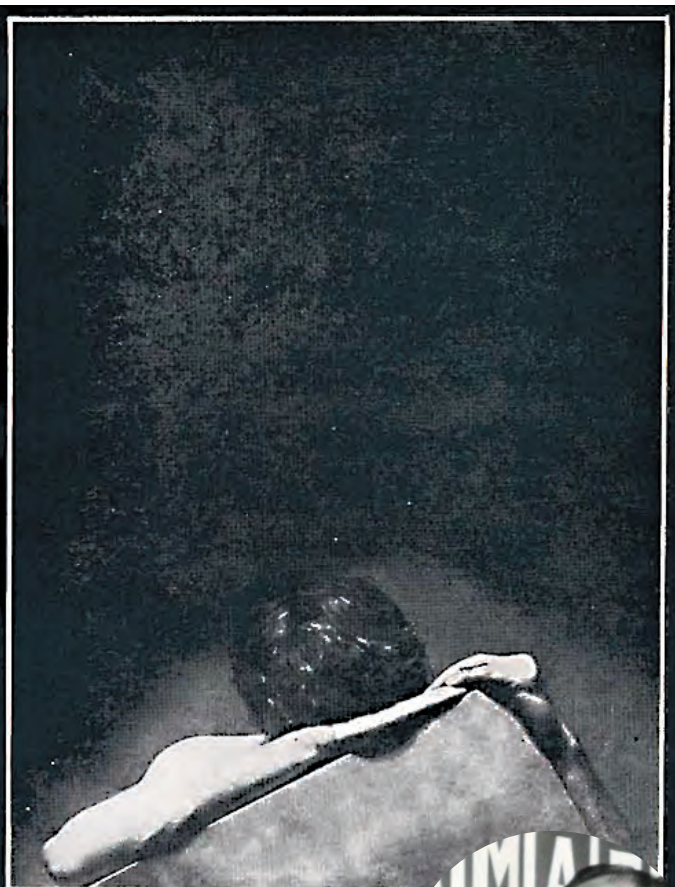
Josef Ptáček vzpomíná: „Byl jsem tehdy mladej student, hlásil jsem se na FAMU, na fotku, snažil jsem se vystavovat, posílal fotky do soutěží, do časopisů. Premfoto byl v té době pojem. Říkal jsem si, pokud by mi tam nějakou fotku vystavili, nebo ocenili, tak snad i přestanu fotit. V roce 1965, v 8. ročníku, mi jednu fotografii zařadili na výstavu a v roce 1967 mi to konečně vyšlo a jednu vybranou fotografii dokonce ocenili Cenou Premfota.“

Dalšími oceněnými byli například Josef Tichý, Soňa Skoupilová, Miloš Kudera, K. O. Hrubý, Stanislav Klimpar v 8. ročníku 1965, Antonín Hynšt z Brna, Bohuslav Pultr, Ladislav Triner, Jiří Horák v 9. ročníku 1966, Josef Hudec, Oldřich Pernica, Miloš Spurný v 10. ročníku 1967, Zdeněk Halámek, Jaroslav Jung v 11. ročníku 1968 a mnozí další. Známá jména Jan Pikous, Ladislav Postupa, Karel Hájek, Milan Spurný, Miroslav Pošepný, Pavel Dias, František Maršálek i Petr Sikula.

A kdo za tím vším stál? Byl to především Jaroslav Bulušek. Hlava soutěže, neúnavný organizátor, světlonoš fotografie. Jak píše Jindřich ve své práci. Skvělý motivátor a motor fotografického dění v regionu východních Čech. Bezedný zdroj nápadů. Z jeho iniciativy vznikly soutěže PREMFOTO, Fotografia Academica a ikonická Okresní soutěž. Mnoho významných fotografů střední Evropy v 70.–80. letech minulého století prošlo fotografickými soutěžemi, které inicioval. Mnozí se stali jeho přáteli, některé mimoděk nasměřoval k profesionální kariéře, těm dalším ukázal

PREMIÉRA

150 LET
VYNÁLEZU
FOTOGRAFIE

/ JAROSLAV BULUŠEK /

fotografii jako celoživotní koníček. Jaroslav Bulušek se nikdy nestavil do světla reflektorů sám. Vždy nezapomněl připomenout, že soutěže nedělá sám, ale spolu se svými kamarády.

A jak soutěž PREMFOTO hodnotí ve své práci Jindřich? PREMFOTO byla soutěž, která ukazovala vyspělou, především výtvarnou fotografii autorů z Československa i zahraničí. Když si soutěž zasadíme do šedesátých a sedmdesátých let, tak to byla jedna z našich nejvýznamnějších mezinárodních fotografických soutěží.

Fotografie ze soutěží se prostřednictvím obrazových časopisů dostávala k široké veřejnosti. Ve specializovaných časopisech pro fotografii se psaly recenze a kritiky na vystavené soutěže.

Academica, Fotofórum Ružomberok, Interfoto Vsetín, Premiéra a další.

Ve stínu soutěže byly organizovány besedy a další různé přednášky spojené s fotografií.

Jako u první soutěže byly vyhodnocovány nejen fotografie, ale také přesný přehled počtu zaslaných fotografií do obou kategorií, počty autorů podle zemí, počty podle žánrů a mnoho dalších podrobností. Toto vše se dařilo bez pomoci počítačové techniky, bez které si dnes neumíme statistiku podobného standardu představit.

Pravidla soutěže se stala inspirací pro další národní i mezinárodní soutěže Interfoto Praha, Fotografica.

Co říci závěrem? Slovy Jindřicha: „Když se teď ohlížím za historií PREMFOTA, když jsem si uvědomil všechny souvislosti, když na mne na konci shromažďování informací vykoukl ucelený obrázek všech patnácti ročníků PREMFOTA, pocítil jsem jakousi lítost, že je PREMFOTO širší fotografické veřejnosti i odborníkům prakticky neznámé. Například v publikaci autorů Vladimíra Birguse a Pavla Scheuflera Česká fotografie v letech 1839–2019 je v letech 1960–1972 zmiňováno pouze několik akcí charakteru PREMFOTA, například 1. mezinárodní přehlídka fotoklubů Interfotoklub Vsetín 1963, Interfoto Praha 66, první ročník soutěže Infoto a také první ročník Fotografica Academica. Věřím, že PREMFOTO se svým charakterem a významem vyrovná výše zmiňovaným přehlídkám a soutěžím, a proto si zaslouží minimálně podobné připomenutí.“

Z bakalářské práce Jindřicha Beneše, kterou lze získat na stránkách ITF, čerpal Vladimír Skalický.

Lanškroun 5. 11. 2023

/ JINDŘICH BENEŠ / POKUS O PORTRÉT ROKU 2023 /

PREMIÉRA 2023

Premiéra je fotografická soutěž, kterou každoročně vyhlašuje Centrum uměleckých aktivit Hradec Králové ve spolupráci s Volným sdružením východočeských fotografů Hradec Králové, z. s. Tento projekt se uskutečnil s finanční podporou Ministerstva kultury České republiky, Královéhradeckého kraje a statutárního města Hradec Králové. Dále Premiéru podpořili FOMA Bohemia spol. s r. o. Hradec Králové, FOMEI s. r. o. Hradec Králové. Soutěž byla určena pro všechny zájemce o fotografii a nebyla omezena věkově ani žánrově. Jedinou podmínkou bylo, aby soutěžící fotografie nebyly dosud nikde vystaveny ani publikovány.

Kategorie A: Volná tvorba

Kategorie B: Soubor min. 3, max. 10 fotografií – reportáž a nebo dokument

V letošním 34. ročníku fotografické soutěže PREMIÉRA 2023 bylo porotě předloženo 621 fotografií od 82 autorů, z čehož v kategorii A 466 fotografií od 60 autorů a v kategorii B 155 fotografií od 22 autorů.

Porota:

předseda: MgA. Roman Vondrouš, profesionální fotograf z Pardubic, pedagog fotografie, doktorandské studium fotografie na ITF Opava

členové: Mgr. Vítězslav Krejčí, fotograf, pedagog, zástupce FOMY Bohemia spol. s r. o. Hradec Králové
Bc. Zuzana Capoušková, fotografka z Pardubic, magisterské studium fotografie na ITF Opava

Oceněné fotografie:

KATEGORIE A

Cena Volného sdružení východočeských fotografů Hradec Králové, z. s.:

Andrea Benešová, Vysoké Mýto: za snímek bez názvu (kallitypie)

Eliška Blajdová, Vysoké Mýto: za snímek Na výstavě
Kateřina Göttlichová, Praha: za snímek Fén ze seriálu Spotřebiče

Tomáš Lelek, Výrava: za snímek bez názvu 9

Květa Lujková, Horní Lažany: za snímky Stínopad,

Překrývající se perspektivy, Juliánov a Pích

Jitka Prausová, Hradec Králové: za snímek Už mi nevolej

Pavel Soušek, Praha: za snímky ze seriálu

Válka ničí sny 1, 4, 5, 6

Luboš Víteček, Rychnov nad Kněžnou: za snímek Vlna

Cena Centra uměleckých aktivit Hradec Králové:

Jindřich Beneš, Svitavy: za snímky ze seriálu

Pokus o portrét roku 2023 1, 2, 3, 4, 6

Eva Stanovská, Dřenice: za snímky ze seriálu

Souvislosti 1, 2, 5

Cena FOMA spol. s r. o. Hradec Králové:

Kateřina Göttlichová, Praha: za snímek Motýli na skle

Cena FOMEI s. r. o. Hradec Králové:

Anna Benešová, Hradec Králové: za snímek Mezi nimi (kallitypie)

Kateřina Göttlichová, Praha: za snímek Rok, kdy Ondra dorostl tátě

Lenka Židová, Broumov: za snímky ze seriálu Modré doteky 1, 2

Čestné uznání:

Petr Bezděk, Trutnov: za snímky ze seriálu

Kamenný most 3, 5, 6, 8 B

Barbora Déduchová, Hradec Králové: za snímek Volman 2

Jiří Kočí, Ústí nad Orlicí: za snímky ze seriálu

Velká voda 10 B

Eva Stanovská, Dřenice: za snímky ze seriálu

Na laně 1, 4, 8, 9 B

Kateřina Šušlíková, Mohelnice: za snímky ze seriálu

Město 1, 2

Když jsem na počátku nového milénia začal obesílat první fotografické soutěže, tak digitální éra byla na jakési pomyslné startovní čáře, aby postupně začínala ovlivňovat i svět fotografie. Nikdo z nás však tehdy příliš nepřemýšlel nad faktem, že naše fotografie do soutěží předkládáme ve vytištěné formě, protože hmotný stav našich děl jsme pokládali za samozřejmost.

Uběhlo však více než dvacet let a digitální médium se v jeho rozličných podobách stalo nedílnou součástí našich životů. Fotografická tvorba je na různých platformách převážně

/ KATEŘINA GÖTTLICOVÁ / ROK, KDY ONDRA DOROSTL TÁTU /

sdílena elektronicky, a to jak na profesionální, tak na úrovni amatérské.

A pokud hodláme přihlásit naše fotografická díla do některé ze soutěží, můžeme to udělat tzv. za pět minut dvanáct, tedy těsně před uzávěrkou. Nemusíme si lámat hlavu, kde a jak své snímky nazvěšujeme, adjustujeme, ale pouze je po úpravách v grafických programech v okamžiku odešleme. Aniž si to v dnešní době uvědomujeme, často se tak okrádáme o samotnou podstatu fotografie, kterou netvoří jen samotný stisk spouště fotoaparátu, ale celý její proces od nalezení námětu až po jeho ztvárnění ve formě tištěné. A tak, pokud si nenajdeme cestu do některé z fotografických galerií, je v současnosti stále vzácnější se s takovou podobou fotografií setkávat.

I proto pro porotu soutěže Premiéra působí jako balzám na duši skutečnost, že i v jejím třicátém čtvrtém ročníku nadále hodnotila přihlášené snímky, které jejich autoři předložili ve vytištěné podobě.

Tento pocit ještě zvýrazní vskutku široké spektrum fotografických žánrů, se kterými se autoři do soutěže přihlašují. Ať to jsou pečlivě aranžovaná nebo nalezená zátiší, nápadité triptychy, speciální fotografické techniky, nevšední pohledy na architekturu i krajinu, inscenované eseje, nebo klasický portrét. Je potěšující, že je zastoupena i tradiční

dokumentární, reportážní, a dokonce i sportovní fotografie. Jakkoliv se tento výčet žánrů může jevit jako samozřejmost, není tomu tak. Mnozí fotografové nezůstávají u banálních pohledů, ale do jejich děl se snaží přenést nevšední autorskou invenci s výtvarnými přesahy, které jsou jedním z tvůrčích a důležitých předpokladů jejich vyzrálosti, vytříbenosti, respektive se podílí na jejich formování originálního autorského rukopisu. Ten se ještě více umocní při skladbě fotografických sérií, kdy jsou na fotografy kladeny další požadavky z hlediska ucelenosti jejich příběhů. Nespornou devizou je tedy fakt, že pravidla samotné soutěže se neomezují pouze na jednotlivá díla, ale dávají prostor nad fotografií přemýšlet v jejich dalších mnohovrstevnatých rovinách.

Nechť všechny tyto atributy jsou nejen pro oceněné a vystavující impulsem a motivací do jejich další intenzivní a kreativní fotografické tvorby, kterou budou mít příležitost zúročit v dalších ročnících fotografické přehlídky, jejíž jedna z hlavních myšlenek tkví v tom, že vystavená díla prezentuje poprvé, což z ní činí jasně definovanou dlouholetou tradici.

*MgA. Roman Vondrouš
předseda poroty*

A zase ta Blatná

aneb krátká zpráva z festivalu fotografie

A už je to zase.

Bilance jednoho z nejlepších fotofestivalů u nás, tedy z Blatné.

Letošní ročník byl zahájen s tématem Barva.

Barva, kam se podíváš. Zajímavá prezentace hlavních vystavujících Vladimíra Birguse, Vladimíra Kozlíka, Josefa Hníka, Václava Podestáta, Michaely Kročákové, Zuzany Fajmonové a VOŠ Akademie Michael.

Otevřená scéna nabídla prostory stále nedokončeného společenského sálu, kaple, nově v galerii Na Dvorku, nebo bývalých kobkách městské šatlavy.

Naši zástupci?

Eva Stanovská za výlohou služebny Policie ČR s barevnou

kolekcí Ten šťastný barevný život a Jindra Beneš se souborem Hledání barev... Slušná reprezentace východních Čech.

A jaký festival byl? Jako vždy dobrý. Scénu z části ovládla opavská škola, které se Blatenský fotofestival čím dál víc stává jakousi „výkladní skříní“. Vedle toho spousta krásných kolekcí na téma života, věcí i míst.

Festival není pouze o fotografii. Doprovází jej i Ozvěny Fotojatek představované Honzou Flaškou z Českých Budějovic nebo přednášky na různá témata.

Ta letošní byla na téma Barva v umění.

Zážitek těžko přenositelný. Každý si jej musí zažít sám.

Tak neváhejte a příští září vyrazte sami.

Vladimír Skalický Lanškroun 23. 10. 2023

/ MARTIN ANDRLE /

Co jsem viděl nejen o prázdninách

Jako vždy nesu zprávu o tom, co kde bylo v letošním roce vidět na některých výstavách.

Petr Helbich v Kopřivnici

Občas se služebně pohybuji poblíž Štramberku. V tisku jsem zaregistroval, že v nedaleké Kopřivnici bude vystavovat své fotografie Petr Helbich. Věřím, že pro fotografie to není jméno neznámé.

Petr Helbich je jeden z posledních „asáků“ Josefa Sudka. Byl to právě Helbich, kdo přivedl Sudka na Moravu do Hukvald a do pralesa Mionší.

Helbich v Kopřivnici ukázal mnohé ze svých souborů, které během svého života vytvořil. Fotografie krajin, prázdných míst z chodeb v nemocnici Na Bulovce, přírodních i městských zátiší a mnohé další.

Autor expozice výstavu doplnil ukázkou textů, které Helbich napsal. Teskná místa 2003, Pokus o nástin čtvrtého rozměru fotografa Josefa Sudka, Hudba, jak mne oslovila, Prázdné chodby, Fotografovat krajinu, Chvály, Úvahy a fotografie 2000...

Výstava ukázala i mnohé fotografické publikace Helbichových fotografií.

Klidná výstavní síň místního Muzea Fojtství, ticho pro vnímání obrázků, dostatek času na přečtení textů. Prostě hezká výstava.

Martin Andrlé

O výstavách v Blatné bude ještě psáno. Cestou jsem se

zastavil v Březnici. Ve zdejší galerii vystavoval Martin Andrlé. Fotograf, který se představil ve třech podobách. První – a mně nejlíbější – klasickou fotografií krajin. Černobílé klasické fotografie krajin městských i venkovních. Druhá podoba fotografií ženského těla. Martin fotografuje akty v plenéru i v ateliéru. „Polil“ tmavé tělo čímsi bílým, což udělalo zajímavou kresbu na ženském těle. A nejen to. Třetí byla kolekce fotografií s názvem Přestěhovali jsme se na venkov. Inscenovaná fotografie plná humoru, a hlavně příběhů k zamýšlení. Však za tuto sérii také získal ocenění platinového vítěze v kategorii People – Conceptual soutěže Muse Photography Awards.

Výstava ITF 33+ v Uherském Hradišti

O výstavách Institutu výtvarné fotografie v Opavě jsem již několikrát psal. Styl fotografií studentů institutu je již docela charakteristickým a v malé českém rybníčku rozpoznatelným. Výstava v Hradišti byla však koncipována trochu jinak. Kurátor výstavy představil kolekce autorů, kteří se na škole věnují různým tématům. Například Ticha od Kateřiny Svobodové: „Vyprávění o mém okolí v době, kdy naše společnost čelí problémům a kdy si více uvědomujeme naši zranitelnost i samotu ve vnitřním prožívání situace...“ Zajímavým byl soubor Iwona Germaneka Brož, který vypráví o traumatu jeho rodiny, které se dědí

/ ROSTISLAV KOŠTÁL /

z generace na generaci jako rodinná brož. Zajímavou kolekcí byly fotografie *The creepy cabaret* Marka Marůška, který se opakovaně vrací do uherskohradištské věznice, kde hledá odpovědi na otázky o svém dědečkovi, který zde byl v letech 1959 vězněn, a které mu nebyly zodpovězeny. Za zmínku ještě stojí kolekce barevných stylizovaných fotografií Zuzany Fajmonové *Pop-art* nebo Romana France *Grupy*, kdy fotografuje skupiny lidí v jejich charakteristickém prostředí.

Jako bonbónek výstavy byl výběr autorských knih, kteří studenti v rámci svého studia musejí vytvořit. Výstava zajímavá, byť mnohé fotografie jsem již viděl na jiných prezentacích, svojí koncepcí i umírněným počtem autorů.

Boguš Michnik v Hronově

Nešlo tak o výstavu, jako spíš o malou prezentaci v rámci představení Bogušovy fotografické práce v rámci vyhodnocení Ratibořického mapového okruhu v Hronově. Boguš přivezl a ukázal několik svých fotografií, které jsou charakteristické svojí vysokou výtvarnou hodnotou. Jsou naprosto jiné než fotografie představující se v mapových kolekcích. Boguš tuto minivýstavu doplnil vyprávěním a ukázkami svých fotografií na plátně.

Rostislav Košťál bilancuje

Rostislavovy fotografie mám hodně rád. Jde o výrazné práce v rámci fotokupiny EPOS, která se výrazně projevovovala v osmdesátých letech nejen v Brně, regionu bývalého Československa, ale v celé Evropě. Skupina se vyznačovala inscenovanou fotografií krajiny s lidskými figurami. V mnoha případech polo akty, nebo akty ženských těl umístěných do zajímavé krajiny. Dramatické zpracování s výraznými kontrasty, velké zrno a používání širokoúhlých objektivů, to jsou charakteristické rysy tvorby EPOSu i Rostislava.

Brněnská výstava v Křížové chodbě Nové radnice v Brně nabídla Bilanci u příležitosti Rostislavových osmdesátin.

Vyhledávejte výstavy nejen fotografické, ale i tradiční. Prezentace výtvarného umění, soch nebo i improvizované výstavy různých komunit. Zde uvidíte práce, které v galeriích nikdy neuvidíte. Například skupinová výstava *MISHMASH* v Ústí nad Orlicí.

Zde se již podeváté představila nesourodá skupina mladých výtvarníků různých oborů. Nejen fotografie, ale i grafika, kovosochařství, malba, D tisk a podobně.

Co závěrem? Chodte na výstavy a syťte se uměním.

Vladimír Skalický

37. Dni fotografií - Swidnica 2023

Poprvé jsem o tomto, byť u nás méně známém a malém, festiválku slyšel loni, tedy v roce 2022, protože zde vystavoval kolega z Náchoda v rámci poplenérové výstavy česko-polského projektu fotografických aktů „Venus foto“. Bohužel jsem se nemohl osobně zúčastnit. Letos mi to konečně vyšlo a 37. Dni fotografií jsem osobně navštívil. Jedná se o třídenní akci. V pátek 25. srpna byla v 18 hodin v Galerii fotografií na rynku zahájena výstava nejlepších prací fotografické soutěže „akt w malym formacie 2023“, kterou vyhrál můj kamarád z Prahy, Marek Juras, se svou krásnou a poetickou černobílou fotografií aktu. Marka Jurase a jeho fotografie jsme představili v letošním roce v Náchodě v naší malé galerii na ochozu v městské knihovně. O tomto autorovi určitě ještě uslyšíme.

Galerijní prostor je krásný, klenutý, zdobený, dobře prosvětlený, opravdu pocta fotografii, navíc vstup přímo z náměstí vybidne k návštěvě i náhodné kolemjdoucí. Při prohlídce této výstavy, a hlavně krásné adjustace jednotlivých fotografií, si uvědomuji, jak se tu k fotografii chovají, s veškerou úctou a pokorou. Druhá výstava byla hned vedle v předsálí místního divadla. Piotr Tomczyk zde vystavil fotografický soubor „Organicznosc i geometria“, kde vedle sebe vystavuje v kontrastu geometrické i organické náměty, navíc prezentace do kruhu a zavěšená pod stropem předsálí jistě zaujme. Páteční program zakončila prezentace dvou fotografických projektů, „wolnosc“ (projekt hudebně

fotografický) a „Venus foto“ (výstup z několika plenérů, kde autoři z Čech i Polska fotografují akty na polských hradech).

V sobotu probíhal celý den fotomaratón a vernisážový program zahájila trojice otevřených výstav v nedaleké městské knihovně (Miejska biblioteka publiczna, ul. Franciszkanska). Zde otevřeli svoji výstavu Slawomir Fiebig „Rana“, Krzysztof Goluch „Hotel“ a Krzysztof Lachowicz „W pracowni mistrza“. Poté následoval přesun do Klubu Bolko (Plac Grunwaldzki), kde proběhla vernisáž výstavy Piotr Bernacki „Fotografie“ a večer uzavřela prezentace fotografických cyklů 5 autorů, Jacek Boczar, Eliška Kubaniková (mladá modelka a fotografka z Pardubic), Dariusz Kula, Robert Rzepinski a Krzysztof Zietkowski. Nedělní program vyhlásil výsledky fotomaratónu.

Za mě osobně příjemné setkání s fotografií, podobné, ale menší (méně je někdy více), než jak jsme byli zvyklí např. z Fotofestivalu v Moravské Třebové, příjemné malé polské město cca 60 km od Náchoda (takže o mnoho blíže než zmíněná Moravská Třebová) severním směrem (na Walbrzych). Všechny výstavní prostory zajímavé, nadšení organizátorů i vystavujících obrovské. Celé dění festivalu se odehrává na cca půl kilometru, orientace ve městě jednoduchá a vše řádně označeno. Doporučuji další ročník této fotografické akce, sám určitě opět vyrazím.

Petr Šulc, Fotoklub Náchod

Fotoklub Chrudim vystavuje

Svoji každoroční podzimní výstavu fotoklub Chrudim představil svými fotografiemi opět v prostorách Vodních zdrojů Chrudim. Zdejší výstavní síň je přímo vhodná k uspořádání výstav, zvláště pak, když letošním tématem byla voda. Každý měsíc se kolekce mění a po vernisáži vždy následuje přednáška na dané téma. Letos se jí ujal spoluvlastník Vodních zdrojů RNDr. Daniel Smutek a vodu prezentoval velice poutavě a zajímavě. Ukázal nám území, kde se voda vsakuje a kde naopak vyvěrá jako kvalitní

pitná voda. Přednášku doplnil snímky daných lokalit a zvláště působivé byly letecké záběry Železných hor na místa nám známá.

Vymyslet novou výstavu s přednáškou je už náročné, protože se jedná již o minimálně patnáctý ročník a podmínku je, že se musí týkat Chrudimě a okolí. Téma na rok 2024 zatím není stanoveno.

Petr Beran

GM FOTO u Petra Moška

Když na mě na Facebooku vyskakují vzpomínky, tak nejraději mám a sdílím ty z vernisáží v GM FOTO u Petra Moška v Pardubicích.

Seznámila jsem se tam nejen s autory výstav - byl to např. Olda Bubák, Richard Horák, Standa Voksa, Mirek Kolátor, Jarda Hřebíček, Petr Flynt, Miro Švolík, Roman Vondrouš, ale i s mnoha dalšími zajímavými fotografy a jejich kamarády. Nejde zapomenout na úplně jinou atmosféru, vtipné

zahajování, zajímavé muzikanty, taneční vystoupení, focení v ateliéru. Byly to vernisáže, kde se člověk něco přiučil od ostatních, ale hlavně skvělé, že končily většinou až ráno. Takže první vlak to jistil. :) Někdy až ten druhý. :) Celý dům byl úžasný, plný starých věcí... a to já miluju

Jsem moc ráda, že i já jsem měla tu čest tam mít svoji výstavu.

arcela Zuchová

/ IVANA LUKAVSKÁ /

Prostor jako podnět

Chceme-li rozvíjet fantazii a reálné věci transponovat do abstraktních obrazů, musíme si vymezit prostor. Určíme body – tři, čtyři, osm, či více, nebo nám k výseči postačí hledáček fotoaparátu. Na vzniklou plochu klademe předměty našeho zájmu a pomocí fotoaparátu zachycujeme objeované či komponované.

Každý prázdný prostor má neomezený potenciál k existenci reálných objektů, jelikož vakuum není absolutní prázdnota – obsahuje virtuální realitu, kterou je možné vyvolat uměleckým aktem. I na počátku díla máme prázdnou plochu. Prázdnota dává prostor fantazii, milujeme tu nicotu, a přesto prázdný prostor zaplníme.

Prostor nás podněcuje hledat v něm místo svého uplatnění, zakotvení, rozvinutí. Mizí nepotřebné či v čase stárnoucí, nové vzniká, něco i za naší pomoci.

Kdysi někdo řekl, že nad námi je nebezpečná prázdnota plná meteoritů. Lze však vidět prostor plný hvězd. Už jako děti nás prostor vybízel k nespoutaným hrám.

Před námi může být prostor prázdný nebo plný předmětů. Může však být zaplaven krásnem, slunečním třpytem či námrazou, mlhou či kapkami deště. V čase následujícím však oslabuje světlo, prostor se noří do tmy a my ztrácíme vizuální kontakt, co v prostoru je a co není. Otevírá se tak nový prostor, prostor naší fantazii.

Letošní 24. Labyrint byl ve znamení pocty a vzpomínek na prof. Jerzy Oleka, který odešel z našich řad. Spolu s Boguslawem Michnikiem Labyrint vymysleli a realizovali, nejprve v Klodzku, následně s kurátorkou Annou Panek Kusz ve Slubici a Frankfurtu nad Odrou. Mezi 160 vystavujícími autory byli i fotografové z České republiky. Ivana Lukavská, Petr Moško, Rudolf Němeček, Iva Pavlátová, Pavel Rejtar a Zdeněk Suchlík.

26. 10. 2023

Pro Fotoimpuls Rudolf Němeček

Byli jsme tam aneb OFFO 2023

Bylo nás šest.

Ne, není to zmatený název známé knihy Karla Poláčka, ale skupina fotografů pod názvem Česká dírka.

Petr Beran, Standa Odvárka, Jan Odehnal, Jan Gottfried, Petr Vernar a já jsme se letos na jaře dohodli, že pošleme společnou kolekci fotografií z dírkové komory na desátý ročník polského mezinárodního festivalu dírkové komory OFFO 2023.

V roce 2019 jsem se zúčastnil posledního ročníku, bienále tohoto festivalu, svojí kolekcí panoramatických fotografií z plechovky od sušenek.

Letos jsme se společně dohodli, že pošleme znovu panoramata, která každý z nás děláme. Naše fotografie byly do festivalu přijaty, a tak nás čekala cesta do Jastrzebie Zdrój, kde bylo centrum festivalu.

27. října jsme se rozjeli nejdříve do Karviné, kde byly vystaveny naše fotografie na místní univerzitě. Expozice nás sice zklamala, ale nenechali jsme se odradit od

další cesty do Zdroje. Zde byla v pátek zahájena výstava slavnostní vernisáží v místním Ošrodku kultury. Během pátku a soboty jsme navštívili výstavy nejen ve Zdrój, ale také v Rybniku a nakonec v Olze. Zde proběhlo i tradiční setkání fotografů, kteří na festival přijeli a mohli si vzájemně vyměnit donesené fotografie v jakémsi bazaru. A jaký festival byl? Hodně výstav nejen v galeriích, ale také v obchodním centru, hudebním domě nebo i na ulici. Opětovné setkání s organizátorem Witoldem Englenderem a jeho dcerou Barbarou, dušemi festivalu, a poznání, že je potřeba napříště připravit vlastní fotografie do bazaru fotografií.

Tak snad na shledanou v roce 2025.

Vladimír Skalický Lanškroun

CHYBAMI SE ČLOVĚK UČÍ

Psal se rok 1985. V rámci určitého „Gorbačovského“ uvolnění a s využitím fiktivního pozvání zvaného „obměň“ se mi spolu s partou přátel podařilo vycestovat do tádžicko-uzbeckých Fanských hor. Znal jsem pouze prostředí Vysokých Tater a teď tohle. Kopce skoro 5.500 m vysoké.

S těžkými batohy a krosnami jsme založili základní tábor u tyrkysových Alaudinských jezer. Na měsíční pobyt jsme si vše vezli s sebou. Netřeba zdůrazňovat, že jsme se nenacházeli v době dehydrovaných potravin, takže plechové konzervy, špek zabalený do křenových listů apod. A k tomu pochopitelně osmdesátkám poplatná výbava. Včetně dnes skoro muzejní foto výbavy. Na barevné diapozitivy mně známý půjčil malý poloautomatický Petri Computer a na klasický černobílý svitek jsem si vezl těžký Pentagon six. K tomu pár objektivů včetně rovněž půjčeného teleobjektivu.

Chodili jsme dolinami, aklimatizovali se, lezli na zaledněné vrcholky, poznávali nelehký, ale překvapivě klidný život domorodců. K tomu jsme ještě zápasili s jídelníčkem, průjmy a třeba i v mém případě se zánětem slepého střeva. Ale hlavně jsem tam fotil. Krásné, barevné, tektonicky

neklidné hory. A nejen ty. Vždy jsem obdivoval Heckelovy portréty vysokohorských nosičů a najednou jsem stál tváří v tvář obdobným exotickým týpkům. Práce pro teleobjektiv. Malá hloubka ostrosti, odpíchnutí od pozadí, cvak.

Východoněmecký Pentagon six disponuje poměrně velkým zrcadlem, které se vždy před otevření plátěné závěrky hlasitě sklopí. Možná transportem, možná prostým užíváním došlo k tomu, že se poloha a tím i úhel zrcátka nepatrně změnil. Co to znamenalo. Přes lupu v šachtovém hledáčku jsem na matnici pečlivě zaostřil vybraný motiv. U portrétů to bylo většinou oko fotografovaného. S vírou perfektně zaostřeného snímku jsem pak v klidu zmáčknul spoušť. Takto jsem ve Fankách naexponoval několik desítek filmů a nemohl se dočkat jejich zpracování.

Po svém návratu jsem ihned začal svitky vyvolávat. Po první várce jsem měl pocit, že se mi na filmu objevují rušivé tonální závoje. Jako by vývojka na film nestejně působila. Rozřešení mi dal souseď, kamarád, zkušenější fotograf Karel. „To musíš mít půlku vyvolávacího času tank normálně a půlku dnem vzhůru“. Dodnes nevím, zda to myslel vážně, už proto, že se s odstupem času k této úžasné radě nezná. Výsledkem byl nedovyvolaný pruh filmu nacházející se za normálních okolností u dna bakelitového tanku, který byl při poloze „nohami vzhůru“ na suchu...

A to jsem ještě stále netušil, že všechny zejména „telákové“ portréty budou mít rozmazané oko, za to ale perfektně

ostré vzdálenější uši. Tohle fatální zjištění přišlo až v temné komoře pod zvětšovací přístroj. Zhroutil se mi fotografický svět. Netušil jsem, že za čtyři roky poté nastanou dlouho očekávané změny, které umožní cestovat po celém světě, což dá trochu zapomenout vzpomínaným strastem z roku 1985.

Nenechte se nikdy odradit. Chyby nás většinou posouvají dál.

*Dobré světlo, ostření a bezproblémové vyvolávání přeje
Tibor Košťál*

Komentář mile překvapeného diváka (V. Krejčí) k autorské fotografii Tomáše Lelka

Autor zde prezentuje formálně působivé, obsahově bohaté, ale i emočně silně zážitkové obrazové dílo. Pro citlivé a mentálně jiskrné duše diváků zde rozevívá vějíř snových vizí, otevírá bránu údivu, otázek a nejasných tušení souvislostí. Převažují zde šedé plochy, což může být také chápáno a pociťováno jako symbol zahalené a neprostupné skutečnosti, nejistého tápání v mlžném oparu, mezi světlem a tmou, dnem a nocí (v tajemném mezičase „hodiny mezi psem a vlkem“ atp.). Je zde abstraktní samoznak - poutavé a zároveň nevysvětlitelné a nevyčerpatelné Barthesovské punctum (bílé lemovaný kruh, otvor uprostřed). Vedle něj, či spíše nad ním, lze uzřít dle účinku tvarové psychologie (gestalt) „klamotvar“, čili víceznačný útvar, jež tímto zpodobněním nahrává metaforické, resp. personifikované interpretaci – jakási v pomyslném pohybu zastavená bytost se zanořenou hlavou v popředí. Kdo to tak asi může být? Co nám chce (nebo nechce) vyjevit? Kdo jej pozoruje a hodnotí a naopak? Jaký je vztah této „figury“ k jejímu okolí (pozadí)? Co znamená jeho světelné zvýraznění (textura, objem) v porovnání se siluetami v pozadí? Proč jsou stíny postav v pozadí tvarově deformované, mají šanci na svou restituci, resp. renovaci, resuscitaci, transformaci, transgresi?

Ano, je zde možný výklad, psyché vciťování, propojování, porovnávání i rozpomínání (anamnésis).

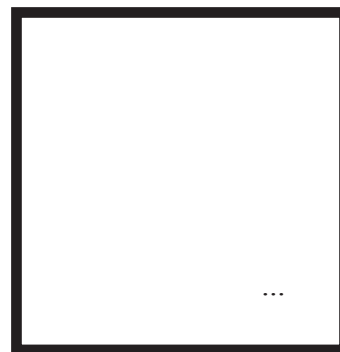
Ano, je zde opět po téměř 2500 letech stále a stále nejen pro filozofické dumavce a dumavkyně ukryt v útrobách tohoto imaginativního obrazu inspirativní příběh Platónovy alegorie Podobenství o jeskyni: „...Jeden z nich, obyvatel jeskynní říše zvaný Glaukón, si díky dialogu se svým moudrým učitelem Sókratem položil zpochybňující otázku po reálnosti skutečnosti v podobě horní štěrbiny jeskyně promítaných stínů na její protější stěny a našel v sobě odvahu vyšplhat nahoru a podívat se onou štěrbinou ven nad prostor jeskyně, více na světlo. A ejhle, poznal původce oněch promítaných a pohybujících se stínů – skutečné, podél jeskynní průrvy procházející se, postavy. Ptal se však dál: Když jsou více reálné, než jejich iluzorní stíny v jeskyni, co je tedy to, co vdechuje těmto postavám – bytostem život? A dospěl k hlubšímu, ale i trvalejšímu poznání a ničeho již nelitoval, i když od svých dobrovolných (?) „spoluvěžeňů“ sklídl posměch a pohrdání při návratu zpět do jeskyně. Jako zářivá pochodeň přinesl světlo poznání svým bližním...“

Hle, někteří (viz tmavé části siluet na fotografii) již zvedají hlavu a své duše prozařují světlem nově osvojeného poznání. „Verba movent, exempla trahunt.“ „Per aspera ad astra.“

Dne 25. 10. 2023 pro Fotoimpuls r. 2023/2 zpracoval:

Vítězslav Krejčí

Jak jsem zvětšoval zrno

V dětství mi vštěpovali, že využívání cizí zkušenosti – toť moudrost nejvyšší. Jen je třeba vždy mít při ruce člověka, který rady a zkušenosti rozdává. Nebo ještě lépe celý kolektiv. A to je právě případ našeho fotokroužku. Pravděpodobně to bude specifikum všech takovýchto seskupení na světě, že o lidi připravené vždy ochotně poradit tam není nouze, neboť fotografové jsou tvorové vesměs družní a přející. Proto také, když jsem na společné schůzce vybalil snímek tříletého syna, vyšňořeného nimrodským kloboučkem mého tchána, vzal jsem si k srdci zajímavý postřeh našeho uměleckého šéfa Bendy: „Možná je to hezkej kluk,“ ohodnotil mi práci, „ale zahleď se na tenhle strom vedle. Má v sobě silnej výtvarnej náboj. Zkus to zvětšit.“

Za měsíc jsem Bendovi předložil fotografii stvořenou k obrazu jeho. „Je to vcelku slušný,“ potřásl významně hlavou, „ale chce to zvolit správněj výřez.“ Položil fotografii na řezačku, osmkrát řízl, přičemž papírem otočil dvakrát kolem dokola, a z rozměru 18 x 24 cm se stala pohlednice. „To je ono,“ pochválil si to.

„A teď když to zvětšíš na 30 x 40!“

Nesměle jsme se sice bránili, že už by se vlastně jednalo o výřez z výřezu, avšak on mě povzbudil radou, že s dobrou zahraniční vývojkou a při troše talentu to zvládnou.

Výsledek mé práce byl značně zrnitý, avšak zaujal kolegu Ericha. „Zrno nevadí, někde je dokonce vítáno, prohlásil. „Všiml jsem si ale zajímavého detailu v kůře tohohle pahejlu. Doufám, že ti mohu poradit...“ Vyndal z kapsy obyčejnou tužku a vyryl jí doprostřed zvětšeniny čtverec 5 x 5 cm.

„Když tohle zvětšíš, bude to geniální fotka.“

Na můj chabý protest, že bych v tom případě musel zatemnit Valdštejnský sál a promítat negativ z jednoho

konce na protější stěnu, mi odpověděl bez rozmýšlení, až jsem se zastyděl: „Není nic jednoduššího než zvětšeninu přefotit na nový negativ.“

Kdo by netoužil vytvořit geniální dílo? V Praxi jsem právě měl založen film vysoké citlivosti, a tedy i hrubého zrna. Usoudil jsem, že nic nemohu ztratit, a pořídil si negativní kopii orámované části fotografie, pro jistotu jsem si výřez 5 x 5 cm ještě o něco zmenšil.

Fotografie z nového negativu členy fotokroužku nadchly. Že se původně jednalo o portrét mého syna, jsem raději zamlčel.

„Nádherná abstrakce! Poslední dobou nosíš skvělé věci,“ zahlaholili. „Ale opět... Ty nešťastné výřezy! Vše nepotřebné musí pryč...“ A čtyři bílé papíry zakryly podstatnou část obrazu.

Na další schůzku jsem přinesl novou zvětšeninu 30 x 40 cm a očekával vzrušený ohlas. „To je dobré. Co to je?“ ozývalo se. Fotografie zobrazovala asi dvanáct koulí, které připomínaly šišatá zvrásněná vejce. „Co by to bylo. Asi zrno.“ „Pšeničná?“ Zajímal se nedůvěřivě Benda.

„Ale kdepak. Fotografická. Zvětšeniny zrna.“

„Aha,“ okamžitě pochopil umělecký šéf a v očích mu zajiskřilo. „Ale v tom případě potřebují poněkud oříznout vršek, levou stranu a taky spodek.“ Chopil se nůžek a slavnostně z bílé skvrny na fotografii vystřihl centimetrový čtvereček. Sněhově bílý papírek koloval z ruky do ruky před zraky udivených fotografů.

„Tohle zvětším na 50 x 60 cm a nazvu Stotisíckrát zvětšené zrno,“ ohlásil jsem pyšným výrazem ve tváři.

Miloš Krmášek

Československá fotografie 11/1991 str. 34

/ JOSEF MARTINEK / MOUČKA /

Vyhodnocení 52. ročníku Ratibořického mapového okruhu

V čem je problém?

První sobotu v září se již téměř tradičně koná závěrečné vyhodnocení Ratibořického mapového okruhu. Díky vedení KIS Hronov a členům Klubu fotografů KIS Hronov byla připravena výstavní kolekce TOP padesáti fotografií 52. ročníku RMO a fotografií oceněných sponzory. Kdo se čas od času podívá na upomínkové listy z minulých ročníků RMO, musí uznat, že mýtus, že soutěž RMO je krajinářskou fotografickou soutěží, padl. Již poněkolidakáté vítězí fotografie zvířat, ptactva, a dokonce i makrofotografie. Problém, že autoři, kteří nefotografují krajinu, se nemohou v soutěži uplatnit, mizí. Jiný problém však přetrvává a tím je rozptyl bodového hodnocení u některých jednotlivých fotografií. Bodovací tabulka je v rozmezí jeden až deset bodů. V herním řádu RMO je doporučený slovní komentář jednotlivých bodů. Pravdou je, že hodnocení fotografií je individuální a každý má právo na svůj názor. Problém, který se zatím nepodařilo objasnit, spočívá v tom, když členové fotoklubu hodnotí některou fotografii jedním bodem a členové jiného fotoklubu tu samou fotografii hodnotí sedmi či více body. RMO je soutěž klubů fotografů a jednotlivců s cílem objektivně hodnotit soutěžní fotografie a vnést do života klubu impuls k vlastní tvorbě. Bodové hodnocení nesmí být strategickým manévrem k odrazení autorů účastnit se soutěže RMO a vidět řádově stovky originálních fotografií.

Pořadí fotoklubů

1. Fotoklub KDÚ Trutnov
2. Fotoklub MKS Jaroměř
3. Fotoklub KPF Tišnov
4. Fotoklub Alfa Pardubice
5. Fotoklub Svitavy
6. Fotoklub NADRAKA Trutnov
7. Fotoklub Police nad Metují
8. Fotoklub KIS Hronov
9. Fotoklub Nové Město nad Metují spolku Poznávání
10. Fotoklub ZŠ Malecí Nové Město nad Metují
11. Kłodzki Klub Fotograficzny
12. Fotoklub Kostelec nad Orlicí
13. Fotoklub OMEGA Hradec Králové
14. Fotoklub Červený Kostelec
15. Fotoklub BAF Brandýs nad Orlicí

Pořadí jednotlivců TOP 10

1. Josef Martinek - Moucha - Fotoklub KPF Tišnov
2. Zdeněk Šulc - Makroabstrakce - Fotoklub KIS Hronov
3. Zbyněk Šanc - Krajina u Velkých Bílovic - Fotoklub KDÚ Trutnov
4. Markéta Pavlátová - Zátíší s jablky - ZŠ Malecí Nové Město n. M.
5. Ctibor Košťál - Buková harmonie - Fotoklub KDÚ Trutnov
5. Luděk Klíž - Cholerici a flegmatik - Fotoklub MKS Jaroměř
8. Miloš Kleiner - Fagus art - Fotoklub Police nad Metují
8. Jiří Flídr- Špatný hospodář - Fotoklub KDÚ Trutnov
8. Klaus Müller - Ticho prosím - Fotoklub Svitavy
8. Auer Reinhold Friedrich - Zlatá hodinka - Fotoklub KPF Tišnov

Vítěz 52. ročníku RMO v kategorii jednotlivců je Josef Martinek z Fotoklubu KPF Tišnov se snímkem Moucha.

Cenu Jiřího Havla za nejlepší krajinářskou fotografii získal Zbyněk Šanc z Fotoklubu KDÚ Trutnov za snímek Krajina u Velkých Bílovic.

Cenu Centra uměleckých aktivit Hradec Králové za výtvarné pojetí reportáže obdržel Jiří Papoušek z Fotoklubu ALFA Pardubice za snímek Kdo výš.

Cenu Svazu českých fotografů za vtipný pohled na realitu dne získal za snímky Nessebar a On the Road Antonín Beneš z Fotoklubu BAF Brandýs nad Orlicí.

Ceny Miloše Vojíře za výtvarné pojetí motivu získali Milan Báča za snímek Ve staré dílně II z Fotoklubu Svitavy, Anna Benešová z Fotoklubu OMEGA Hradec Králové za Autoportrét, Ema Hladíková za snímek Selfie a Adéla Geržová za snímek Stínohrádky, obě z Fotoklubu ZŠ Malecí Nové Město nad Metují.

Ceny Antonína Kratochvila za výtvarně zpracované téma ze života získali v pořadí 1. Bohuslav Rejthar z Fotoklubu Nové Město nad Metují spolku Poznávání za snímek Zatím ještě teče, 2. Vladimír Groh z Fotoklubu KDÚ Trutnov za snímek Rybář a 3. Milan Sítora z Fotoklubu KPF Tišnov.

Cenu Gábiny Kratochvilové za nápadité spojení textu s obrazem získal za snímek Tak jedem Matěj Balcar z Fotoklubu ZŠ Malecí Nové Město nad Metují.

FOMA BOHEMIA spol. s r.o. Hradec Králové ocenila autory prvních deseti míst v pořadí.

Rudolf Němeček

65. ročník Mapového okruhu Vysočina

Pořadatelem letošního jubilejního ročníku byl Fotoklub Příbor. Zúčastnilo se 17 fotoklubů. Zajímavostí je, že každý ročník je pořádán jiným fotoklubem. I letos to bylo skvělé. Je to nejen o fotografování a ocenění, ale i tom setkávání (a to si myslím že hlavně). Příští ročník se koná v Trutnově.

Pořadí fotoklubů:

1. Fotostředisko Havlíčkův Brod
2. Fotoklub Příbor
3. Fotoklub Beseda Otrokovice
4. Fotoklub Litovel
5. Fotoklub Žďár nad Sázavou
6. Horácký fotoklub Jihlava
7. Fotoklub KDÚ Trutnov
8. ART FOTO Vysoké Mýto
9. KFA Brumov Bylnice

Pořadí jednotlivců:

1. Martin Halama – Havl. Brod – Alpe di Siusi
1. Petra Tomašítková – Otrokovice – Tajemná
3. Lukáš Kott – Příbor – Ledňáček říční
4. Milan Fugas Pinder – Jihlava – Gangsteři nad městem
5. Petra Tomašítková – Otrokovice – Jaro
5. Petr Hruška – Vlašim – Vavřínový král, Fanal
7. Ctibor Košťál – KDÚ Trutnov – Tam to mám rád
7. Jan Zainer – Brumov – Podzemní svět

Za ART FOTO Vysoké Mýto Andrea Benešová

Málo ambicí

Byl jsem se podívat na výstavu oceněných fotografií posledního ročníku RMO, které proběhlo počátkem září v Hronově. Je příjemné vidět známé tváře a prezentaci fotografií, které jsou účastníky okruhu hodnoceny jako ty dobré až nejlepší.

Procházel jsem jednotlivé panely a přemýšlel o tom, kde se ta naše amatérská, tedy milovaná fotografie nachází. Při prohlížení obrázků lidí známých i neznámých mne nejen v poslední době vždy dojde, že jsme udělali dobře, když jsme, ještě v době lanškrounského fotoklubu, ukončili naši účast v Ratibořickém mapovém okruhu i v Blatenské růži. Je to už možná víc jak patnáct roků, kdy jsme do světa poslali naše poslední mapové kolekce. Možná si někdo ještě vzpomene na naše fotografie západů slunce. Byl to jakýsi malý truc těm fotografiím, které jsme v mapách hodnotili.

Je to víc jak zmiňovaných patnáct let a od té doby se nic nezměnilo. Fotografie jsou stále stejné.

Na krku mnohých z nás visí ne jeden kvalitní, a ještě kvalitnější aparát, který udělá lepší, a ještě lepší obrázky. Převod barev může být stále zdokonalován, vylepšován. Naše přístroje lépe zvládají nestandardní světelné podmínky. Rychlost závěrky nebo ukládání obrázků se zvyšuje. Něco dodá AI. Už ani nevíme, kolik toho uděláme my a kolik toho za nás udělá nějaký algoritmus nahraný do fotoaparátu.

A jsme u toho. Jsou ty fotografie opravdu lepší? Pokud na obrázky koukáme a hledáme nedokonalosti, tak určitě. Ale co ten obraz? Co ten obsah? Sdělení? Je tam? Sáhne se si na srdce, tedy to fotografické. Fotografie očí mouchy je rozhodně zajímavá. Minimálně z edukativního pohledu. Můžeme ukázat na krásu makrofotografie, která nám objevuje svět, který našima očima nikdy neuvidíme. To je ten úžasný přínos techniky. Ale co dál?

Stále se v kolekcích objevují „rozpěněné“ potoky (Z. Fara), zarosené kytičky (L. Hurdálková), jablíčka na stole (M. Pavlátová), malí i velcí ptáčci (L. Klíž., V. Krobek), rozfoukané pampelišky (J. Lelek) a mnoho dalších.

Je smutné, že se na předních místech neobjevují fotografie, které nabízí příběhy (A. Benešová), něco hledají. Možná nové pohledy (D. Kukaňová), jiné zpracování (M. Malinowski, V. Kouba), koncepčnější práci na zvoleném tématu.

Takové obrázky se semotamo objevují, ale rozhodně ne na předních místech hodnocení. Čím to je? Nejsou tak barevné? Nebo čitelné? Jsou moc rozmazané? Nevím.

Nevím, jaký je pohled ostatních autorů na tyto fotografie. Proč je nevyzdvihují, nedoceňují jejich přínos.

Jen když se podívám na fotografii Anny Benešové s názvem Autoportrét (za mne zbytečným), tak vidím mnohé.

Rámy jako zarámování běhu života, rám a postava jako zobecněný portrét člověka ve své podstatě, stín postavy se svojí pomíjivostí, duch fotografie... a tak bych mohl pokračovat.

O kolik řádů je tato fotografie hodnotnější než oči mouchy nebo zmiňovaného potoka. Troufnu si tvrdit, že o hodně.

A tak mne vždy napadá základní otázka. K čemu nám mapové kolekce vlastně jsou? Odpovědí je několik. Máme se proč scházet. Jednou za rok musíme dát dohromady kolekci fotografií a vím, že to někdy drhne. Ale není to málo?

Fotografie v mapách nám byly vždy úžasnou ukázkou pro diskuzi. Autor není přítomen, mluví za něj obrázek ležící před námi na stole. Vidíme kvalitu nebo chyby. Můžeme je otevřeně mluvit a převádět znalosti z obrázku na své fotografie. A tak vylepšovat ty své.

A mohli bychom při tom mít i větší ambice. Ambice udělat dobré fotografie, které se budou líbit nejen babičce nebo manželce, ale také možná zatím neznámým kamarádům fotografům.

Vladimír Skalický

Almanach 2005

Je to tak.

Už zase na dveře „klepe“ další almanach fotografů.

Až budete číst toto číslo časopisu, bude se brzy zahajovat nový rok 2024. Máme rok na to, abychom připravili již třetí knihu fotografií autorů, kteří se hlásí k fotografickému dění ve východních Čechách.

K čemu almanach?

Jak píše v jiném článku tohoto čísla, stále více přemýšlím, co se svými fotografiemi a obrázky mých kamarádů, od kterých fotografie postupně sbírám. Víím, že co nebude v knihách, po tom se „slehne zem“. Možná moje fotografie někdo použije na kreslení (vždyť to je docela dobrý kartonový papír). Možná si některé fotografie moje děti rozeberou (a i ty po další generaci nepřežijí). Ale kniha, a k tomu autorská, to ne. Ta se ztratí, až se rozpadnou papírové stránky.

Knihy zůstávají. Taky jich máte tolik po svých rodičích, dětech, když byly malé a knihy jste jim kupovali? Nebo

knihy, které formovaly vás každého jednoho? Nemáme

to srdce, abychom knihy vyhazovali. To je raději někomu dáme. Byť někomu neznámému, který si ji vezme z veřejné knihovničky někde na nádraží na čtení do vlaku. A ty fotografické, ty budou vděčné vždy. Málo písmenek, hodně obrázků. Co si přát víc.

A za druhé, almanach mi dává možnost vidět a „mít“ obrázky mých kamarádů i těch neznámých. Těšit se z nich a případně je ukazovat svým dalším kamarádům.

Almanach je záznam kousku naší fotografické přítomnosti, ale také historie. Možná někdo v budoucnosti bude hledat fotografie toho či onoho. A v almanachu je může najít.

A co tedy s tím?

Zvažte, jestli se chcete v almanachu 2025 prezentovat.

Jestli ano, tak musíte udělat několik kroků:

1. vyplňte a pošlete přiloženou přihlášku na adresu skaldovi@seznam.cz do 4. února 2024 (pohlíďte si moji

- odpověď, že jsem přihlášku dostal)
- vyberte cca 5–10 svých fotografií, které byste chtěli v almanachu představit, vítáme spolu s grafičkou ucelené soubory, cykly, reportáže..., které více představí vaši současnou tvorbu
  - k fotografiím přiložte malou podobenku (může být i lehce stylizovaná, ale tak, abyste byli pro ostatní alespoň trochu čitelní)
  - fotografie pošlete prostřednictvím úschovny.cz na výše uvedenou adresu
  - fotografie mi pošlete do 10. 3. 2024
- opět si pohlíďte moji odpověď, že jsem obrázky dostal.

Jak fotografie upravit?

- fotografie označte v názvu souboru v pořadí

Kam s tím...?

Jak stárnu, tak se mi stále častěji stává, že se mne starší kamarádi fotografové ptají, co mají udělat se svým fotografickým životem. Je to přirozené. I já se dostávám do let, a tak často přemýšlím, co udělat s fotografiemi a dalšími věcmi, které jsem během svého života s fotografií nastřádal.

V prvním čísle našeho časopisu z roku 2021 jsem popisoval, jak jsem naložil s množstvím materiálu kolem našeho zaniklého lanškrounského fotoklubu. Ale co s fotografiemi autorskými?

Nedávno se mi do rukou dostala pozůstalost Bohuslava Kabourka ze Zlína. Starší fotografové si možná vzpomenou, že to byl několikaletý předseda Svazu českých fotografů po jeho znovuzaložení v roce 1968. Když jsem se probíral skříněmi v jeho teď už opuštěném domě ve Zlíně, spatřil jsem jen malý dílek jeho bohatého fotografického života. Do rukou se mi dostala spousta materiálu, která by se podle mého názoru neměla ztratit, ale měla by být zachována. Pro zachování paměti, pro možné budoucí studování, možná pro památku člověka, který pro rozvoj fotografie udělal mnohé.

Kabourek byl dlouholetým reportážním fotografem v místním tisku. Zmiňuje se o práci v novinách Naše pravda. Z doby reportážního fotografa jsem našel nespočet negativů v obálkách, které mapují život lidí regionu Gottwaldova v období budování socialismu. Negativy na střední formát 6 x 6 a 6 x 9 cm, ale i kinofilm. V popsaných obálkách s uvedením námětu a data pořízení. Srdce historika zaplesá. Co víc si může přát. Z doby předsedování ve svazu jsem našel uložené kolekce fotografií z různých výstav, které byly rozepisovány do zahraničí pod patronací svazu. Fotky, dnes již neznámých autorů, kteří reprezentovali československou fotografii nejen u nás, ale také za hranicemi. Vedle toho fotografie mladých fotografů Jindřicha Štreita, Tarase Kuščinského, Vladimíra Birguse, dnešních ikon fotografie. Odznaky, které byly rozdávány členům Svazu jako upomínkové na různé akce a umístění v různých soutěžích fotografie.

V deskách jsem uviděl uložené fotografie samotného Kabourka. Nebyl špatným fotografem. Vždyť v roce 1970 získal titul EFIAP. Získával mnoho ocenění v novinářských

- příjmení-jméno-město-případně název (krátký)
- fotografie musí být ve formátu cca 22 x 22 cm, pokud pošlete panoramatickou fotografii, tak délka maximálně 44 cm
  - rozlíšení 300 dpi
  - nepřevzorkovávat a jinak upravovat
  - nepřidávat zbytečné rámečky (výjimkou je ohraničení fotografie slabým černým rámečkem)
  - formát .jpg nebo .pdf.

Nezapomeňte,

**termín zaslání přihlášek je do 4. února 2024,
termín zaslání fotografií je do 10. 3. 2024.**

Těším se na vaše obrázky.

Vladimír Skalický, Lanškroun 21. 10. 2023

i dalších fotografických výstavách. Prostě dobrý fotograf. Mám v rukou Kabourkovy žluté sešity, do kterých si ukládal fotografie sebe samého ze života reportéra v Naší pravdě, činovníka ve Svazu českých fotografů i pracovníka Výrobního družstva Fotografie. Fotografie ze setkání, seminářů, reportáží i přátelských návštěv, třeba u K. O. Hrubého. Fotografie pánů, kteří vytvářeli historii československé fotografie. Byli to ONI. Karel Hájek, Jiří Jírů, Karol Plicka, Ján Šmok, Miroslav Stibor, Rajzík, Trojan a další a další. Procházel jsem jeden fotografický život a říkal si, co s tím vším? Určitě jsem neprošel úplně vše. Prostřednictvím vnučky Bohuslava Kabourka jsem kontaktoval zlínský archiv i muzeum. Došlo k dohodě, že archiv převezme a soustředí všechny věci, které se váží ke Kabourkově práci. Až bude vše převezeno, sejdem se a společně rozhodneme, co bude zajímavé pro archiv, muzeum nebo sbírku Svazu. Dojde k uložení do míst, která, kromě archivace, nabídnou tuto pozůstalost studovat, případně využít pro prezentaci současníkům. Vždyť dnešní fotografie by bez těchto lidí nebyla taková, jaká je.

Co tedy s mojí foto historií, nebo historií z pozůstalosti jiných? Nejdůležitějším momentem je ČAS. Čas, kdy se to má a dá řešit.

Pokud jde o fotografie vlastní, případně dokumenty vázící se k fotografii z mého života, je potřeba se rozhodnout, co má a co nemá cenu schovávat. Ideálně se vypořádám se svými fotografiemi v době, kdy ještě mohu. Mám čas, mám vzpomínky, mám fyzické schopnosti k přebírání, které nelze přeskočít.

Co ponechat?

Přeberu to množství fotografií, knih s mými fotografiemi, diplomy a jiná ocenění ze soutěží, možná „vysvědčení“ z fotografických školení, škol a podobného. Protože hodně píše, musím zvážit, zda ponechám své rukopisy.

A tady pomůže upřímný kamarád, který nemá citovou vazbu na věci, které jsem soustředil. Ten jasně určí ponechat – vyhodit.

Co s vybraným?

Důležité je vybrané věci popsat, určit data a místa, ideálně jména lidí, kteří se na fotografiích vyskytují. Není nikdo zralejší než já, který tyto informace má a dokáže je

zaznamenat. Ideální je vytvořit seznam věcí, vypsát základní věci, které jsem přebral a kde jsem je uložil. Dobré jsou desky, které dokumenty a fotografie ochrání proti poškození. Je-li toho více, poslouží archivační krabice.

Kam s tím?

Poté následuje rozhodnutí, komu to ukázat, kam to předat. Nejjednodušší je uložit to u kamaráda. Kamaráda, který má kapacitu tyto věci někde bezpečně uložit. Je to řešení snadné, ale časově omezené. Protože i on bude jednou stát před rozhodnutím, co s těmi věcmi bude dělat. Pokud je zodpovědný, nenechá na jiné, jak tuto pozůstalost řešit. Určitým řešením je nabídnout vybrané věci místnímu nebo regionálnímu muzeu. Zde určitě narazíte na to, že zástupci muzea nebudou chtít vše. Profesionálně je zajímavější věci kolem regionu, zaměření muzea, případně známosti osobnosti. Ne každé muzeum má kapacitu na „sbírání“ věcí po někom. Zákon o muzejnictví jasně hovoří, jak s muzejními přírůstky nakládat, přesto uskladnění v nevyhovujících místech fotografii moc neprospívá. Výhodou předání do muzea je možnost se k fotografiím v budoucnu dostat například k vystavování a podobně.

Sázka na jistotu je archiv. Nebývá sice v každém městě, cestu si k nejbližšímu ale určitě najdete. Archiv bývá vstřícnější k ukládání různých artefaktů ze života lidí. Zatímco muzeum vybere především fotografie, archiv se může zajímat i o dokumenty, plakety, třírozměrné věci a podobné. Vždy je potřeba se domluvit, co bude chtít a jak věci připravit. Archiv má povinnost věci uchovávat tak, aby byly použitelné i v daleké budoucnosti. Řízená teplota, vlhkost, pořádek, přehled. Řeklo by se: „Samá pozitiva.“ Ale pozor! Archiv je jako peklo. Co archiv schvátí, to již nenavrátí. Součástí předání je totiž darovací smlouva, kde se jejím podpisem předané věci stávají majetkem státu a archiv je již nikdy nevydá. Výjimkou je zapůjčení k badatelským účelům, ale jen v prostorách archivu. A teď babo raď.

O moc jiné to není v případě, kdy se vám do rukou dostane pozůstalost jiného fotografa. Zde je rozhodující čas. Jde-li o kamaráda, nebo člověka, kterého znáte a víte, co, jak

a kolik toho nafotil, je situace snazší. Většinou víte, že dotyčný umřel. Zeptáte se někoho z rodiny pozůstalého a nabídnete pomoc při řešení fotografické pozůstalosti. Rodina se sama rozhodne, co si ponechá a co pustí k nějakému roztržení a uložení někam. Fotoaparáty si většinou ponechávají pro své použití nebo se je pokusí nabídnout k prodeji. I zde můžete pomoci. Já to většinou dělám tak, že si sepíši, co je k dispozici, a pokud se najde někdo, komu se budou fotografické věci hodit, tak zprostředkuji kontakt, nebo samotný obchod. Tedy obchod. Většinou si dotyčný vezme věci za odvoz nebo lahev dobrého vína.

Zbytek je už stejný. Přebrat, roztrždit, popsat a předat podle uvážení, možností a souhlasu rodiny. Nejhorší jsou situace, kdy se o smrti dobrých fotografů dozvíte příliš pozdě. Rodina vám řekne, že si rozebrali fotoaparáty a zbytek vyhodili. A vy víte, že dotyčný fotografoval například rozvoj města po dobu 60 let, nebo zaznamenával nějakou akci od prvního ročníku. A nikdo o tom neví! Teprve pozůstalosti odhalují vzácnost záznamu historie lidí pomocí fotografií.

Před rozhodnutím „Co s tím?“ budeme jednou stát každý. Kdo je zodpovědný, pořádek si udělá ještě za života. A to se týká i fotografie.

A po jakých pozůstalostech jsem pátral a k čemu jsem se dopátral?

- Milan Dvořák z Litomyšle – děti řeší spolu s muzeem
- Miroslav Škrdla z Litomyšle – předáno místnímu muzeu
- Josef Ríkr z fotoklubu Žižkov – snad řeší rodina
- Tomáš Vojtěchovský z Fotoklubu Žižkov – snad řeší sestra
- Rudolf Zúkal z Moravské Třebové – nic nevím
- Zdeněk Mauer z Vysokého Mýta – předáno prý do muzea ve VM
- Josef Antoř z Lanškrouna – zachytil jsem čirou náhodou před vyhozením, předáno do muzea v Lanškrouně
- Alexander Pelikán z Králík – nic nevím
- Alexander Štorek z Chocně – nic nevím.

Vladimír Skalický

WORKSHOP DÍRKOVÁ KOMORA 2024

Zveme vás na kreativní dílnu, kde budete fotografovat vlastnoručně zhotoveným jednoduchým fotoaparátem – dírkovou kamerou (camerou obscurou/pinhole). Seznámíte se s touto pomalu mizející technikou i zpracováním světlocitlivého materiálu ve fotokomoře. Závěrem si zhotovené fotografie odnesete domů.

Workshop je určen jak pro ty, kdo už dírkovou komoru mají, tak i pro začátečníky.

Termín konání: sobota 20. ledna 2024

Místo konání: Centrum uměleckých aktivit, Tomkova 139, Hradec Králové

Účastnický poplatek: 1 600 Kč (v ceně je zahrnuto lektorné, přístup do fotokomory, chemikálie, fotopapír)

Přihlášky: na webových stránkách

<https://www.cuahk.cz/typ-akce/foto/> do 14. ledna 2024

Podrobnější informace: budou zaslány přihlášeným účastníkům.

Lektoři:

Vladimír Skalický, Jan Gottfried a Petr Vernar

Všichni lektoři jsou zkušení výrobci dírkové komory a sami vlastní několik různých formátů tohoto fotografického aparátu.

Své fotografie zhotovené dírkovou komorou vystavují na společných i autorských výstavách. Učí zájemce, jak kameru obscuru vyrobit a jak docílit dobrých snímků, které tato prastará technologie umožňuje.

/ P. DOLÍNSKÝ /

Mapové okruhy 2022–2023

Tak jako každým rokem bych vás chtěl aspoň ve stručnosti seznámit s výsledky letošních mapových okruhů. Ratibořický MO nechávám stejně jako dříve Rudovi Němečkovi. V letošním roce přibyly dva nové mapové okruhy – MO Nisa a IMO 2022 a ještě by měl být ukončen IMO 2023. Začnu tedy těmi novými.

1. ročník MO Nisa

Jedná se o elektronický mapový okruh, který je ale určen pouze pro fotokluby z Euroregionu NISA. Tedy pro naše fotokluby a dále pro fotokluby z Německa a Polska. Je to v podstatě obdoba dřívějšího MO 3x3 Interfoto přátelství, kterého proběhlo podle mých údajů 15 ročníků, a skončil v roce 1989. Bohužel úvodního prvního ročníku se zúčastnily jen čtyři fotokluby od nás a jeden z Polska. Vítězem se stal Sbor dobrovolných fotografů Desná v Jiz. horách a v jednotlivcích zvítězila H. Palečková z Fomaklubu Liberec. Snad druhý ročník bude úspěšnější.

2. ročník IMO 2022

Vloni jsem se o tomto MO nezmiňoval, protože v době psaní příspěvku nebyl ještě první ročník ukončen. Jedná se rovněž o elektronický mapový okruh, kde pořadatelem je Horácký fotoklub Jihlava. Druhého ročníku se zúčastnilo devět fotoklubů a vítězem se stal právě Horácký fotoklub Jihlava a v jednotlivcích Z. Pachovský z Fotoklubu Freeland Žďár nad Sázavou. Zde byly zastoupeny i fotokluby od nás, a to na 3. místě Fotoklub KDÚ Trutnov, na 5. místě Fotoklub Omega Hradec Králové a na 6. místě Frakce nezávislých fotografů Nové Město nad Metují. V jednotlivcích obsadil 8.–12. místo Ctibor Košťál z Fotoklubu KDÚ Trutnov.

/ R. KUCHAROVÁ /

62. ročník MO Český ráj

Pořadatelem byl Fotoklub Balvan Jablonec nad Nisou a zúčastnilo se ho 12 fotoklubů. Vítězem se stal Fotoklub PCW Praha a z našich se nejlépe na 4. místě umístil Fotoklub MKS Jaroměř, na 6. místě pak Fotoklub MKS Nová Paka. V jednotlivcích zvítězil P. Dolinský z Fotoklubu Litovel a na dvou 9. místech se shodou okolností umístili J. Albrecht a M. Suchánek z Fotoklubu MKS Nová Paka. Pořadatelem příštího ročníku je Fotoklub Kladno.

21. ročník Moravskoslezského MO

Jak již název sám napovídá, tak tento MO je určen Moravákům. Pořadatelem byl Fotoklub Havířov a zúčastnilo se ho 11 fotoklubů a vítězem se stal Fotoklub KMF Brno. V jednotlivcích pak obsadil první dvě místa již zmiňovaný Z. Pachovský z Fotoklubu Freeland Žďár nad Sázavou. Pořadatelem příštího ročníku má být Fotoklub Okamžiky-S Zlín.

53. ročník Turnovského MO

A zase jeden bližší mapový okruh. Pořadatelem byl Fotoklub FOKO Kolín. Zúčastnilo se ho 12 fotoklubů a vítězem je Fotoklub F2020 Jablonec nad Nisou, který bude i pořadatelem příštího ročníku. Z našich se na 3. místě umístil Fotoklub KDÚ Trutnov, na 8. místě pak Fotoklub Spoušť Vrchlabí a na 9. místě pak Fotoklub Hlinečan

Hlinsko. V jednotlivcích se na děleném 8. místě neumístil nikdo jiný než C. Košťál z Fotoklubu KDÚ Trutnov. Jinak zde dominoval B. Vopat z Fotoklubu MKS Domažlice, kterému patří 1., 2., 3. a 6. místo. Zde existuje i soutěž autorů a tu samozřejmě vyhrál zmiňovaný B. Vopat.

62. ročník MO Nekázanka

Svého času považovaný jako nejstarší mapový okruh. Bohužel tomu není tak. V minulosti se ho hodně účastnily slovenské fotokluby. Pořadatelem byl Fotoklub MKS Domažlice a soutěžilo 12 fotoklubů. První místo obsadil pořadající Fotoklub MKS Domažlice. A vítězem v soutěži jednotlivců se nestal nikdo jiný než Z. Pachovský z Fotoklubu Freeland Žďár nad Sázavou.

41. ročník MO Blatenská růže

Jeden z mála mapových okruhů, kde zůstává pořadatel stabilní a nemění se. Je to stále Fotoklub KAMFO Blatná. I zde se postupně jako i u dalších mapových okruhů snižuje počet účastníků. Letos to bylo 11 fotoklubů. Svě další vítězství zde zaznamenal Fotoklub MKS Domažlice. A v soutěži jednotlivců si vítěze můžete tipnout a jistě se nespletete. Samozřejmě kdo jiný než Z. Pachovský z Fotoklubu Freeland Žďár nad Sázavou. A to jsou přede mnou ještě další MO. A stejně tak dominoval i dříve zmiňovaný B. Vopat z Fotoklubu MKS Domažlice, který má v první desítce tři své fotografie.

/ H. PALEČKOVÁ /

/ L. KREMEŇOVÁ /

61. ročník Českobudějovického MO

Tento mapový okruh je zajímavý tím, že se ho stále účastní fotokluby od nás i ze Slovenska. To trochu komplikuje účast na závěrečném vyhodnocení, kde třeba právě letos byl pořadatelem Fotoklub NOVA Košice. Při účasti 10 fotoklubů vyhrál známý Fotoklub ZSF Ružomberok a na 7. místě se umístil Fotoklub 1840 Litomyšl. V soutěži jednotlivců si pak 1. místo odnesla L. Kremeňová z Košic. A na 7. místě se umístil K. Müller z Litomyšle. A právě jeho fotoklub je pořadatelem dalšího ročníku. Zajímavostí je, že již několik ročníků se ho neúčastní fotoklub z města, podle kterého je mapový okruh pojmenován.

65. ročník MO Vysočina

V současnosti je tento mapový okruh nejstarší. Pořadatelem byl Fotoklub Příbor a na rozdíl od jiných málo obsazených MO se ho zúčastnilo 17 fotoklubů. Prvenství si odneslo Fotostředisko Havlíčkův Brod a je zde i větší zastoupení našich klubů. Na 7. místě skončil Fotoklub KDÚ Trutnov, na 8. místě ART FOTO Vysoké Mýto, na 12. místě Fotoklub Hlinečan Hlinsko a na 15. místě pak Fotoklub Nadraka Trutnov. V jednotlivcích zvítězil M. Halama z Havlíčkova Brodu a současně mu patří i 10. místo. Bylo ale i druhé 1. místo a to obsadila P. Tomašíková z Fotoklubu Beseda Otrokovice. Na 7. místě pak je C. Košťál z KDÚ Trutnov. A právě pořadatelé dalšího ročníku jsou spolu trutnovské KDÚ a Nadraka.

29. ročník Petzvalova MOF

I když tento mapový okruh se nás přímo nedotýká, tak pro doplnění aspoň stručná informace. Pořadatelem byl Fotoklub Galanta a zúčastnilo se ho 15 slovenských klubů. Vítězem se stal Fotoklub HELIOS Komárno a právě díky němu jsem se dozvěděl potřebné informace. Spolupráce s pořadatelem nebyla nejlepší. V soutěži jednotlivců pak

1. místo obsadil D. Ignác ze Stropkovského fotoklubu. Takže ještě jednou díky HELIOSu.

10. ročník Mezinárodního TAMAPO

Vyhodnocení jubilejního 10. ročníku proběhlo již tradičně v sídle stálého pořadatele Zvazu slovenských fotografů Ružomberok a kde jinde než právě v Ružomberoku spolu se 48. ročníkem výstavy členů ZSF. Zúčastnily se ho i české fotokluby. Ze začátku zde mělo své zastoupení i Rusko a Ukrajina. A také se účastnily fotokluby z Hradce Králové a Pardubic. Jubilejního ročníku se zúčastnilo 20 fotoklubů a vítězem se stal FoTOP FOTOKLUB Topolčianky. Na 3. místě skončilo Fotostředisko Havlíčkův Brod. V soutěži jednotlivců obsadil 1. místo E. Reichel z Fotoklubu PAF 5,6 Prešov. Do první desítky se z našich nikdo nevešel.

Takže toto je příspěvek o výsledcích současných mapových okruhů. Jak jsem již uvedl, tak u většiny z nich jsou problémy s počtem účastníků, který postupně klesá. V klubech to drží většinou starší členové a mladých nových je málo. To je prostě skutečnost.

Znovu bych chtěl jen upozornit, že podrobnější příspěvky o výsledcích doložené kopiemi fotografií většinou umístěných do 10. místa najdete na webových stránkách časopisu Foto Video v části Soutěže. Snažím se vždy posílat odkaz na zveřejněný příspěvek na adresy fotoklubů i jednotlivců, které mám k dispozici.

A v současné době se již rozeběhly nebo připravují další ročníky mapových okruhů. Uvidíme tedy, jak se vyvíjí situace v klubech a jak budou pokračovat ty nejnovější mapové okruhy.

Josef Podvalský

